

Projektant:

mPlan

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Biuro Planowania Przestrzennego

Piotr Łapeta

tel. 601 40 57 32

NIP 6462130651

e-mail mplan.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Włodowice

42-421 Włodowice, ul. Krakowska 26

Przedsięwzięcie:

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WŁODOWICE**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracował zespół w składzie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	3
2. Przedmiot prognozy.	8
2.1 <i>Podstawa prawna opracowania.</i>	<i>8</i>
2.2 <i>Cel i zakres prognozy.</i>	<i>10</i>
2.3 <i>Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.</i>	<i>11</i>
2.4 <i>Powiązania z innymi dokumentami na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.</i>	<i>12</i>
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	17
3.1 <i>Ogólna charakterystyka i lokalizacja obszaru objętego opracowaniem.</i>	<i>17</i>
3.2 <i>Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.</i>	<i>17</i>
3.3 <i>Zabytki i pomniki przyrody.</i>	<i>17</i>
4. Stan i zasoby środowiska.	18
4.1 <i>Rzeźba terenu.</i>	<i>18</i>
4.2 <i>Gleby.</i>	<i>19</i>
4.3 <i>Kopaliny.</i>	<i>20</i>
4.4 <i>Krajobraz.</i>	<i>21</i>
4.5 <i>Istotne cechy klimatu.</i>	<i>23</i>
4.6 <i>Aktualny stan jakości powietrza.</i>	<i>23</i>
4.7 <i>Hałas.</i>	<i>26</i>
4.8 <i>Wody powierzchniowe.</i>	<i>27</i>
4.9 <i>Wody podziemne.</i>	<i>31</i>
4.10 <i>Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.</i>	<i>33</i>
4.11 <i>Rośliny i zwierzęta.</i>	<i>33</i>
4.12 <i>Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna.</i>	<i>39</i>
4.13 <i>Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.</i>	<i>39</i>
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	40
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	41
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	41
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	42
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	42
10. Wytyczne do projektu studium związane z ochroną środowiska.	42
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją studium.	43
11.1 <i>Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.</i>	<i>44</i>
11.2 <i>Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.</i>	<i>44</i>
11.3 <i>Zagrożenia dla powietrza.</i>	<i>45</i>
11.4 <i>Zagrożenia dla roślin i zwierząt.</i>	<i>45</i>
11.5 <i>Zagrożenia dla krajobrazu.</i>	<i>46</i>
11.6 <i>Zagrożenia dla klimatu.</i>	<i>47</i>

11.7	<i>Hałas</i>	47
12.	Ustalenia projektu studium.	47
13.	Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru.	51
14.	Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.	54
14.1	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	54
14.2	<i>Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi</i>	58
14.3	<i>Ochrona powierzchni ziemi</i>	64
14.4	<i>Udokumentowane złoża kopalin</i>	65
14.5	<i>Hałas i wibracje</i>	65
14.6	<i>Emitowanie pól elektromagnetycznych</i>	69
14.7	<i>Ryzyko wystąpienia poważnej awarii</i>	71
14.8	<i>Klimat</i>	74
14.9	<i>Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego</i>	74
14.10	<i>Ocena wpływu ustaleń studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych</i>	78
14.11	<i>Ocena potencjalnych skutków transgranicznych</i>	81
14.12	<i>Wpływ na zdrowie ludzi</i>	82
15.	Ocena skutków realizacji ustaleń studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	82
16.	Ocena określonych w projekcie studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	95
17.	Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie studium.	96
17.1	<i>Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z warunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym</i>	96
17.2	<i>Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania</i>	96
18.	Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem studium.	96
19.	Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń studium.	98
20.	Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją studium.	100
21.	Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie studium.....	101

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie dokumentu studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice, w granicach administracyjnych gminy.

Podstawę formalną opracowania stanowi uchwała Nr 40/VI/2015 Rady Gminy Włodowice z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice, obejmującego obszar w granicach administracyjnych gminy Włodowice.

Opracowanie to jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu studium. Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem studium, jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na abiotyczne, biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie studium.

Obszar opracowania obejmuje zarówno tereny przyrodniczo cenne, jak i tereny zainwestowane, głównie zabudową mieszkaniową, usługową i infrastrukturą komunikacyjną. Realizacja projektu studium wpłynie na proces uzupełnienia i modernizacji istniejącej zabudowy i zagospodarowania, uwzględniający istniejące lokalne uwarunkowania kulturowe oraz środowiskowe. Projekt studium adaptuje i wyznacza nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, techniczno-produkcyjnej i komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Wprowadza też rozwiązania, których celem jest ochrona przed przekształceniem obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajo-brazowym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego projektem studium, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium zawiera m.in.:

- analizę stanu i zasobów środowiska:
 - o w obszarze objętym opracowaniem występują obszary objęte ochroną przyrody takie jak: obszar Natura 2000, park krajobrazowy, pomniki przyrody,
 - o środowisko przyrodnicze w rejonie istniejącego osadnictwa zostało przekształcone w sposób typowy dla terenów wiejskich,
 - o rzeźba terenu w granicach badanego obszaru nie stwarza istotnych ograniczeń w jego zagospodarowaniu,
 - o obszar gminy Włodowice znajduje się poza zasięgiem obszaru szczególnego zagrożenia powodzią
 - o na terenie gminy Włodowice występują udokumentowane złoża kopalin, nie występują natomiast tereny górnicze,
 - o poza przekroczonym stężeniem pyłu zawieszonego dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń w powietrzu nie są przekroczone.
 - o na terenie gminy występują obszary, które mogą być narażone na hałas generowany przez kolej - miejscowości Hucisko i Góra Włodowska.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o zróżnicowanym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy studium nie zostałyby uchwalone i proponowane w nim rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, zgodnie z obowiązującymi na terenie gminy planami miejscowymi, z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym

ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z warunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia studium w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia studium nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Stan środowiska, poprzez odpowiednio dobrane kierunki zagospodarowania przestrzennego nie ulegnie pogorszeniu. Projekt studium wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych obszarów na środowisko. Racjonalne zagospodarowanie i zabudowę przestrzeni obszaru realizują, określone w studium wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźniki intensywności i powierzchni zabudowy.

Zasadnicze rozwiązania projektu studium w aspekcie potencjalnych skutków środowiskowych dotyczą wyznaczenia nowoprojektowanych i adaptowanych terenów zabudowy na obszarze Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd oraz zgodności ustaleń studium z ustaleniami planu ochrony Parku Krajobrazowego. Wyznaczając nowe obszary zabudowy w ustaleniach studium kierowano się potrzebą ochrony walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Nowo projektowane obszary zabudowy stanowią logiczną kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy, co w efekcie pozwoli na racjonalne zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni.

Zgodnie z ustaleniami projektu studium łączna powierzchnia wszystkich terenów zabudowy wyznaczonych na obszarze gminy Włodowice wynosi 944,3 ha, z czego:

- 849,6 ha to tereny przeznaczone pod różne rodzaje zabudowy w obowiązujących planach miejscowych,
- 1,6 ha to tereny, na których znajduje się istniejąca zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa, i mieszkaniowo-usługowa położona poza terenami zabudowy, nie ujęta w obowiązujących planach miejscowych,
- 93,1 ha to tereny zabudowy projektowane w studium – poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i poza terenami istniejącej zabudowy nie ujętej w obowiązujących dokumentach planistycznych.

W skali gminy ustalenia studium powodują przyrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w stosunku do dotychczasowej powierzchni terenów zabudowy wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych o 94,7 ha (z czego na 1,6 ha znajduje się istniejąca zabudowa), z powierzchni 849,6 ha do powierzchni 944,3 ha. W skali gminy udział terenów przeznaczonych pod zabudowę zwiększył się więc z 11% do 12,3%.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Nowa zabudowa faktycznie będzie mogła być lokalizowana na powierzchni ok. 389,3 ha z czego:

- 93,1 ha to tereny zabudowy projektowane w studium,
- 296,2 ha to rezerwy w terenach zabudowy wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, nie wykorzystane jeszcze pod zabudowę.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w studium zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu studium. Ustalenia studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń studium. Projekt studium nie wprowadza także zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na wzrost emisji hałasu, lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia studium zapewniają ochroną środowiska m.in. poprzez:

- podkreślenie konieczności zabezpieczenia wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniami,
- określenie warunków odprowadzania ścieków do kanalizacji,
- konieczność stosowania źródeł ciepła przyjaznych dla środowiska.

Zapisy projektu studium uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i

równorzędnymi, nie mają wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia studium uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Przestrzeganie ustaleń studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla poszczególnych inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne, by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wypływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice, opracowanego zgodnie z uchwałą Nr 40/VI/2015 Rady Gminy Włodowice z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice, obejmującego obszar w granicach administracyjnych gminy Włodowice.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar gminy Włodowice posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne wykonane przez mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta, 44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6 w lipcu 2015 r.

W prognozie uwzględniono oddziaływania na środowisko w granicach gminy objętej opracowaniem, jak również na tereny przyległe w zakresie, w jakim prognozuje się wpływ ustaleń studium na środowisko.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353).

Stosownie do art. 46 pkt 1 ww. ustawy, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach tego postępowania, zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

z uwzględnieniem wytycznych zawartych w art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którymi prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,

- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2.2 Cel i zakres prognozy.

Podstawowym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza rodzaju i zakresu możliwych oddziaływań na środowisko zawartych w ustaleniach projektu studium, jak również wskazanie rozwiązań planistycznych zoptymalizowanych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów ustaleń studium na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska przedmiotowego obszaru,
- eliminację lub optymalizację rozwiązań i ustaleń studium niewskazanych ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów studium, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej lub organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń studium dla środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie nr WOOŚ.411.143.2015.MG z dnia 03.08.2015 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zawierciu w piśmie nr NS/NZ-522-19/KA/15 z dnia 06.08.2015r.

Zakres prognozy, który został uzgodniony zawierał wszystkie elementy wymienione w art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst

jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353) przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych. W prognozie przeprowadzono również analizę wzajemnego oddziaływania planowanego zagospodarowania obszarów objętych opracowaniem oraz terenów sąsiednich, a także wskazano zagrożenia wynikające z potencjalnych skumulowanych oddziaływań planowanego i istniejącego zagospodarowania tych terenów. Ponadto uwzględniono ocenę wpływu realizacji ustaleń studium na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów cennych przyrodniczo.

Należy zaznaczyć, iż studium jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Docelowa realizacja ustaleń studium jest trudna do przewidzenia, ponieważ opracowanie to zawiera jedynie kierunki i wytyczne do docelowego zagospodarowania terenów. Jako, że prognozowanie potencjalnych oddziaływań środowiskowych na terenie objętym projektem studium może okazać się nie w pełni wymierne i adekwatne do zachodzących zjawisk, w niniejszym opracowaniu wskazano jedynie na kierunki prognozowanych zmian w środowisku.

2.3 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych i tendencji niektórych zjawisk, procesów przyrodniczych. Podczas analizy wykorzystano również metody analityczne, badania fizyczne, analizy map, zdjęć lotniczych i satelitarnych, zbiory statystyczne i meteorologiczne. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego projektem studium z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki.

Ocenę skutków wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko oparto na analizie uwarunkowań środowiska przyrodniczego i jego wrażliwości na zakłócenia związane z działalnością antropogeniczną w powiązaniu z analizą przewidywanych zagrożeń wynikających z realizacji ustaleń projektu Studium.

Podczas oceny oddziaływań, które będą następstwem realizacji ustaleń projektu studium wzięto

pod uwagę:

- charakter zmian (pozytywne i negatywne),
- sposób oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane),
- czas trwania oddziaływań (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe).

Wnioski do projektu studium sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania terenów przyrodniczych, ochrony obszarów cenniejszych położonych w granicach gminy i w jej sąsiedztwie oraz zgodności projektu studium ze wskazaniami do zagospodarowania wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego.

Skutki wpływu realizacji ustaleń projektu studium na obszar Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032 oraz na środowisko zostały oszacowane poprzez prognozowanie zmian poszczególnych elementów środowiska, a także prognozowanie oddziaływań na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000 i powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Punktem odniesienia był aktualny stan środowiska określony w opracowaniu ekofizjograficznym.

Na podstawie zastosowanych metod, analiz i ocen sformułowano zostały wnioski odnośnie rozwiązań przyjętych w projekcie studium w aspekcie ich wpływu na środowisko oraz przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 oraz powiązania z innymi obszarami a także sprecyzowane zalecenia odnośnie sposobów minimalizacji potencjalnie negatywnych skutków.

Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń studium dotyczących projektowanych sposobów zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych.

Ponadto w prognozie sprawdzono zgodność studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

2.4 Powiązania z innymi dokumentami na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko tworzona jest w oparciu, m.in. o ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych

istotne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych. Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska w krótkim czasie przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zmian wymagań i norm w ochronie środowiska.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Jest realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawania odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska, ograniczenia emisji zanieczyszczeń, ochrony gleby, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz zachowania środowiska morskiego.

EUROPA 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - to nowy, długookresowy program rozwoju społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską. Nowa strategia otworzyła dyskusję na temat przyszłości gospodarki wspólnotowej oraz kierunków rozwoju Unii Europejskiej, bazując na doświadczeniach Strategii Lizbońskiej, której porażkę upatrywano zwłaszcza w zbyt obszernym programie, słabej koordynacji i sprzecznych celach oraz braku politycznej determinacji ze strony Państw Członkowskich. Przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuel Barroso temat ww. strategii wypowiedział się następująco: „Europa 2020 to unijna strategia wzrostu na najbliższe dziesięciolecie. W zmieniającym się świecie UE potrzebna jest inteligentna i zrównoważona gospodarka sprzyjająca włączeniu społecznemu. Równoległa praca nad tymi trzema priorytetami powinna pomóc UE i państwom członkowskim w uzyskaniu wzrostu zatrudnienia oraz zwiększeniu produktywności i spójności społecznej. Unia wyznaczyła sobie konkretny plan obejmujący pięć celów – w zakresie zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii – które należy osiągnąć do 2020 r. W każdym z tych obszarów wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły z kolei własne cele krajowe. Konkretnie działania na poziomie zarówno unijnym, jak i krajowym wzmocniają realizację strategii.”

Wśród dokumentów szczebla krajowego wyróżnić należy:

- II Politykę Ekologiczną Państwa,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej,
- Strategię Rozwoju Kraju,
- Program Operacyjny – Infrastruktura i Środowisko,
- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do roku 2030,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009- 2012 z perspektywą do roku 2016,

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009- 2012 z perspektywą do roku 2016, to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Wśród priorytetów polityki ekologicznej zawarto m.in. następujące działania:

- wspieranie platform technologicznych i ekoinnowacyjności w ochronie środowiska,
- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- zwiększenie retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- promocja wykorzystania metanu z pokładu węgla,
- ochrona atmosfery,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- modernizacja systemu energetycznego.

Przyjęta Uchwałą Nr 239/2011 z dnia 13 grudnia 2011r. przez Radę Ministrów Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252) wyznacza nowe ramy polityk posiadających wpływ terytorialny i stanowi podstawę do formułowania wytycznych oraz ustaleń dla wszystkich dokumentów strategicznych, mających znaczenie dla realizacji zapisanych w dokumencie celów. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski.

W ramach Koncepcji przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 obszar gminy Włodowice został wskazany jako wiejski obszar funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych.

Obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych kraju znajdują się w procesie postępującej integracji funkcjonalnej z najważniejszymi ośrodkami miejskimi. Charakteryzują się one:

- położeniem w strefie silnego oddziaływania głównych ośrodków miejskich lub ośrodka w sąsiedztwie głównych ośrodków miejskich (poza zurbanizowaną strefą podmiejską),
- specjalizacją wynikającą z bliskości miast lub/i miejscami pracy w innych niż rolnictwo sektorach gospodarki (przemysł, budownictwo, turystyka, rekreacja – drugie domy mieszkańców miast, leśnictwo, uzupełniająco administracja oraz inne służby publiczne),
- dostępem do zatrudnienia w ośrodkach miejskich (migracje wahadłowe),
- zazwyczaj dobrym i średnim dostępem do podstawowych usług publicznych,
- względnie dobrą dostępnością komunikacyjną do usług wyższego rzędu zlokalizowanych w ośrodkach miejskich,
- stosunkowo dobrym potencjałem rolniczym wykorzystywanym rynkowo i miejscami pracy w obsłudze rolnictwa (zmierzającego do zwiększenia towarowości i wydajności).

Jednym z celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju na tych obszarach jest utrzymanie i rozwijanie więzi społeczności lokalnych i zachowanie prawidłowych relacji między istniejącymi strukturami przestrzennymi, ponieważ najważniejszym zagrożeniem dla tych obszarów są dezintegracja i niepełne procesy urbanizacyjne. Obszary te powinny zostać wyznaczone w ramach strategii rozwoju województwa i pzpw jako obszary o dobrych warunkach do rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych.

Wśród dokumentów szczebla regionalnego wyróżnić należy:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty uchwałą nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21.06.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68 z 27 lipca 2004 r., poz. 2049) wraz ze Zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjętą uchwałą nr III/56/1/2010 Semiku Województwa Śląskiego z dnia 22.09.2010 (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 237 z 22 września 2010 r., poz. 3534),
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 roku stanowiąca aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego 17 lutego 2010 roku,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, przyjęty uchwałą nr IV/6/2/201 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14.03.2011r.,

- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014, przyjęty Uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku Sejmiku Województwa Śląskiego,

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego zostały określone następujące cele i kierunki polityki przestrzennej województwa, które można odnieść do obszaru gminy Włodowice:

- Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa.
 - Wspieranie tworzenia warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii
 - Rozwój i wspieranie restrukturyzacji wybranych dziedzin usług publicznych
 - Przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego
 - Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego
 - Rozwój infrastruktury technicznej i transportowej poprawiającej warunki inwestowania
 - Rozwijanie potencjału wewnętrznego obszarów zagrożonych marginalizacją
- Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych:
 - Ochrona zasobów środowiska
 - Racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji i turystyki
 - Przekształcenia terenów intensywnego rolnictwa
 - Wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich
- Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury
 - Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej oznaczeniu ponadregionalnym i regionalnym
 - Promowanie rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego
 - Promowanie rozwoju zintegrowanych systemów transportu kombinowanego
 - Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa obszar gminy Włodowice jest położony w centralnym obszarze funkcjonalnym województwa śląskiego. Sąsiaduje z lokalnym ośrodkiem rozwoju Zawierciem. Gmina Włodowice została wskazana jako:

- obszar wiejski,
- obszar cenny przyrodniczo.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2018 r.

- Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł
- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania
- Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów
- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa śląskiego i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

Ustalenia projektu studium wpisują się w cele określone w ww. dokumentach i są komplementarne wobec jego zapisów.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Ogólna charakterystyka i lokalizacja obszaru objętego opracowaniem.

Gmina Włodowice leży w północno-zachodniej części powiatu zawierciańskiego w województwie śląskim.

Gmina Włodowice graniczy z gminą Kroczyce, Myszków, Niegowa, Zawiercie, Żarki:

Powierzchnia gminy, w skład której wchodzi 10 sołectw, wynosi 7679 ha. Zgodnie z danymi GUS w 2014 r. gminę Włodowice zamieszkiwało 5297 mieszkańców.

3.2 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi na terenie gminy Włodowice obszary przeznaczone pod zabudowę (tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej, przemysłowej i inne) stanowią łącznie 11% powierzchni gminy. Dominującym rodzajem przeznaczenia terenu są lasy (prawie 48%) i tereny rolnicze, pod które przeznaczone jest ok. 37,4% obszaru gminy.

W obowiązujących planach miejscowych wyznaczono łącznie 849,6 ha terenów zabudowy.

Z analizy stopnia wykorzystania planu miejscowego wynika, że pod zabudowę jest obecnie wykorzystane ok. 554 ha, co stanowi 65% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i 7,2% powierzchni całej gminy.

Niewykorzystanych pod zabudowę terenów 296 ha, co stanowi 35% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

W strukturze użytkowania gruntów na podstawie danych GUS dominują użytki rolne, które zajmują ponad 50,7% obszaru gminy i lasy (38,46%). Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują około 5,51% powierzchni obszaru gminy.

3.3 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie występują 4 pomniki przyrody:

- Skały Rzędkowickie - zespół wzgórz ostańcowych ze zbiorowiskami muraw kserotermicznych oraz stanowiskami roślin rzadkich i chronionych, powierzchnia: 445107 m². Pomnik ustanowiony Rozporządzeniem nr 4/09 Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Z 2009r nr 35, poz 799).
- Źródło Spod Skałki. Pomnik ustanowiony Rozporządzeniem nr 37/04 Wojewody Śląskiego z dnia 2 lipca 2004 r w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Z 2004r nr 58, poz 1857).
- Zespół źródeł w Zdowie. Pomnik ustanowiony Rozporządzeniem nr 10/04 Wojewody Śląskiego z dnia 16 marca 2004 (Dz. Urz. z 2004r. nr 19, poz 750).
- Grupa drzew - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) - 6 szt. Pomnik ustanowiony decyzją nr 11/80 Wojewody Częstochowskiego z 12.08.1980 r. i Rozporządzenie nr 4/96 z dn. 06.02.1996r. Wojewody Częstochowskiego -. Dz. U. nr 2/96, poz. 5.

W obszarze objętym opracowaniem znajdują się stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski obszar gminy położony jest w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, na obszarach makroregionów Wyżyna Woźnicko-wieluńska (341.2) i Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (341.3), mezoregionów 341.25 – Obniżenie Górnej Warty i 341.31

– Wyżyna Częstochowska (Kondracki 2000).

Wyżyna Częstochowska rozciąga się między przełomową doliną Warty od Częstochowy po Mstów na północy, a tzw. Bramą Wolbromską i doliną Białej Przemszy na południu. Od zachodu góruje nad Obniżeniem Górnej Warty, ku któremu opada kilkudziesięciometrowym progiem (kuestą) o nierównym zarysie. Zbudowana jest z wapieni górnourajskich zdenudowanych przez trzeciorzędowe procesy krasowe, czego śladem są skaliste ostańce wapienne, tzw. mogoty. Płaskie doliny są wypełnione piaskami z okresu zlodowacenia odrzańskiego. Odprowadzają one wody tylko okresowo, podczas wiosennych roztopów lub po obfitych letnich opadach burzowych i noszą nazwę „wodące”.

Wyżyna Częstochowska obejmuje znaczną część obszaru gminy (ok 75 %), a rzeźba terenu jest tu falisto-pagórkowata, z malowniczymi wapiennymi wzgórzami i ostańcami skalnymi w rajonie Morska, Rzędkowic i Parkoszowic.

Obniżenie Górnowiąrciańskie jest subsekwentna bruzdą u podnóża kuesty Wyżyny Częstochowskiej między Zawierciem a Częstochową, wypreparowaną w mało odpornych na erozję rudonośnych iłach środkowourajskich, przykrytych piaskami i glinami czwartorzędowymi. Obniżeniem płynie Warta, która bierze początek we wsi Kromołów na Wyżynie Częstochowskiej, kieruje się na zachód od Zawiercia, skąd płynie ku północo-zachodowi. Rzeźba terenu jest tu płaska lub niskofalista, obszar jest przeważnie zalesiony.

Fragmety powierzchni omawianego obszaru zostały zmienione antropogenicznie na skutek eksploatacji kopalni, głównie kamienia wapiennego, rud żelaza oraz gliny. W wyniku tej działalności powstały zagłębienia terenu, niecki osiadania i hałdy. Niektóre zagłębienia wypełniła woda. Również ukształtowanie dolin niektórych cieków wodnych zostało sztucznie zmienione poprzez budowę stawów hodowlanych i budowli piętrzących – stawy Zdów w dolinie rzeki Białki, stawy w Górze Włodowskiej i Jaworzniku, zbiornik PZW Sazan i stawy rybne „Górnikówka”.

Na obszarze występowania utworów jury górnej gruntami budowlanymi są przeważnie wapień (grunty skaliste), piaski (grunty sypkie) i gliny deluwialne. Wody gruntowe zalegają przeważnie na znacznej głębokości. Trudności budowlane mogą wynikać z dużego nachylenia terenu i nierówności stropu wapieni (w wykopach pod fundamenty mogą występować grunty o różnej nośności – wapień płytko pod powierzchnią terenu lub piaski, pyły, gliny) oraz z występowania miejscami tzw. wód zawieszonych. Tylko w dolince Białki Zdowskiej warunki budowlane są niekorzystne ze względu na możliwość występowania gruntów organicznych i płytkie położenie zwierciadła wód gruntowych.

Poza obszarem występowania wapieni podłoże gruntowe stanowią głównie osady czwartorzędowe oraz występujące miejscami zwietrzałe utwory jury środkowej i dolnej reprezentowane przez

grunty sypkie i spoiste.

W rejonie Rudniki-Włodowice prowadzona była odkrywkowa i podziemna eksploatacja rud żelaza, co doprowadziło do deformacji powierzchni terenu (doły poeksploatacyjne, osiadanie terenu nad wyrobiskami podziemnymi, zwały skały płonej). Warunki geotechniczne na terenach górniczych są niekorzystne.

4.2 Gleby.

W strukturze gruntów gminy przeważają użytki rolne. Stanowią one około 51% ogólnej powierzchni, z czego grunty orne zajmują około 79%. Gmina Włodowice charakteryzuje się przeciętnymi warunkami glebowymi w aspekcie przydatności rolniczej. Najkorzystniejsze warunki glebowe, do prowadzenia działalności rolniczej, występują na fragmentach miejscowości Włodowice, Rudniki i Zdów. Występują tam niewielkie w skali gminy kompleksy gleb III klasy bonitacyjnej. Na pozostałych terenach gminy jakość gleb jest niższa.

Utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu zwłaszcza w części wschodniej gminy np. w miejscowości Zdów oraz miejscowe większe nachylenie zboczy. Nieregularne ukształtowanie terenu z wieloma pagórkami podatnymi na działanie czynników erozyjnych, liczne wychodnie wapiennych osadów jurajskich oraz wykształcone na takim podłożu gleby o dość płytkim profilu zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej decydują o niskiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Na gruntach ornych występują w większości gleby żytne słabe i bardzo słabe.

Na terenie gminy nie istnieje żaden punkt krajowego monitoringu gleb oraz nie były prowadzone badania użytków rolnych. Zjawisko zanieczyszczenia gleb na terenie gminy Włodowice może odnosić się głównie do obecności metali ciężkich (kadm, ołów, nikiel, miedź, cynk) i ropopochodnych. Zanieczyszczenia te mogą występować przede wszystkim w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów oraz wokół dzikich wysypisk odpadów. Na terenach rolniczych mogą występować zanieczyszczenia chemicznymi środkami do produkcji rolnej w wyniku ich niewłaściwego stosowania.

4.3 Kopaliny.

Na terenie gminy Włodowice występują udokumentowane złoża kopaliny:

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

RC15	Marciszów	Rudy cynku i ołowiu	1 718.00 ha	złoże rozpoznane wstępnie
	Rudniki II	Kamienie drogowe i budowlane	0,49 ha	złoże rozpoznane szczegółowo sposób eksploatacji odkrywkowy
2155	Rudniki	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,1072 ha	Eksploatacja złoża zamknięta

Tab.32. Udokumentowane złoża kopalin w gminie Włodowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PGI.

Żadne ze złóż występujących na terenie gminy nie jest obecnie eksploatowane.

Złoże rud cynku i ołowiu „Marciszów” jest pozabilansowe; jego eksploatacja nie jest obecnie możliwa, ale przewiduje się, że będzie realna w przyszłości w wyniku postępu technicznego, zmian gospodarczych, itp. Jest to złożo podziemne, występujące na głębokości poniżej 100 m. Wydobywanie złoża wyrobiskami podziemnymi, które muszą być odwadniane, spowodowałoby obniżenie zwierciadła wody w serii węglanowej triasu o ok. 100 m w rejonie kopalni i jej sąsiedztwie.

Drenaż wód przez kopalnię skutkowałby znacznym pogorszeniem warunków eksploatacji studzien ujmujących wodę z poziomu wodonośnego serii węglanowej triasu.

Złoże wapieni dla przemysłu wapiennego lub do wykorzystania jako kruszywo budowlane „Rudniki II”, także obecnie nie jest eksploatowane, odkrywka jest zasypana, powierzchnia terenu zrehabilitowana. Na wypadek, gdyby w przyszłości znalazł się inwestor chcący eksploatować złożo, nie należy tego terenu przeznaczać pod trwałą zabudowę. W przypadku podjęcia wydobywania złoża, poza ogólnie obowiązującymi zasadami eksploatacji, należy uwzględnić wpływ przedsięwzięcia na ujęcie wód podziemnych ze źródła w Rudnikach. Złoże nie powinno być eksploatowane poniżej poziomu wód podziemnych, a wydobywanie należałoby prowadzić sposobem i urządzeniami nie stwarzającymi zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

4.4 Krajobraz.

Pod względem krajobrazu naturalnego obszar gminy można podzielić na dwa obszary.

Obszar Wyżyny Częstochowskiej charakteryzuje falisto-pagórkowate ukształtowanie terenu. Wzgórza ze skalistymi ostańcami wapiennymi i innymi formami i zjawiskami krasowymi jak jaskinie i doliny „wodące” decydują o malowniczości terenu. Zachodnią krawędź wyżyny Częstochowskiej stanowi malownicza kuesta jurajska, wyraźnie zaznaczona w rejonie Włodowic.

Warta płynie w pobliżu zachodniej granicy gminy. W obniżeniu Górnej Warty zachowało się sporo powierzchni zalesionych. Występują tu piaszczysto-żwirowe pagórki i ostańce związane z recesją zlodowacenia odrzańskiego (okolice Rudnik) oraz formy antropogeniczne związane z prowadzonym tu dawniej wydobywaniem rud metali.

Omawiany obszar stanowi dość typowy fragment Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, z urozmaiconym krajobrazem jurajskim, obfitującym w ostańce wapienne, nasłonecznione wzgórza, wilgotne, zalesione doliny, i wyspowo zachowane fragmenty lasów.

Najważniejszym walorem przyrodniczym i zarazem największą atrakcją turystyczną Włodowic są Skałki Rzędkowickie, które stanowią grupę skalnych ostańców i bloków skalnych np. Wysoka, Okiennik Mały, Urwiste Skały, zbudowanych z wapieni skalistych.

Na terenie Skałek Rzędkowickich znajduje się Jaskinia Sopli Lodu i 6 schronów: Schron Komin w Studniku, Schron pod Studnikiem, Schron małe Okno Rzędkowickie, Schron Okno Rzędkowickie, Schron Garaż, schron w skałce z jaskiniami. Skałki są jedną z najpiękniejszych i największych grup skalnych na Wyżynie Krakowsko – Częstochowskiej, w kształcie kilometrowej długości muru skalnego górującego nad okolicą. Walorem przyrodniczym związanym z budową geologiczną obszaru jest obecność skamieniałości, głównie amonitów.

Ze względu na różnorodność form, kształtów i wysokości poszczególnych skał oraz południową ekspozycję jest to jedno z najlepszych miejsc do uprawiania wspinaczki skalnej. W Rzędkowicach nieopodal skałek powstało gminne pole namiotowe, gdzie mogą zatrzymać się turyści.

Atrakcję przyrodniczo-krajobrazową stanowią także Źródła Białki Zdowskiej, które mieszczą się na wschód od Zdowa.

We Włodowicach i Rudnikach znajdują się zbiorniki wodne, tak nieliczne na obszarach Jury Krakowsko – Częstochowskiej.

Obszarami gminy o najwyższych walorach krajobrazowych są następujące tereny:

- zbocza wzniesień położonych na południe od Zdowa wraz kserotermiczną szatą roślinną oraz wyspami zieleni wysokiej,
- południowo-zachodnie zbocza grzbietu położonego na południe od Góry Włodowskiej wraz z pasem ciepłolubnych zarośli okrajkowych i łąkami kośnymi,
- skupienie tzw. Skałek Rzędkowickich wraz z terenami przyległymi,
- południowo-zachodnie strome zbocza najwyższego wzniesienia we Włodowicach wraz z kompleksem użytków zielonych, zadrzewieniami śródpolnymi oraz roślinnością murawową,
- pas ciepłolubnych zarośli okrajkowych z klasy Rhamno-Prunetea, zbudowanych głównie z tarniny, głógów i róż, otaczający duży kompleks całkowicie pozbawionych jakiegokolwiek roślinności krzewiastej pól uprawnych, położonych na wzniesieniu nad miejscowością Skałka, odgrywający istotną rolę przyrodniczą, w tej części gminy,
- skałę Okiennik koło Morska wraz otaczającymi wzgórzami wapiennymi będącymi siedliskiem roślinności termofilnej.

Krajobraz kulturowy reprezentują wsie, z których tradycyjne układy przestrzenne najlepiej zachowały się we Włodowicach, Górze Włodowskiej, Parkoszowicach, Rzędkowicach, Zdowie i Morsku.

Zabytkowy krajobraz kulturowy o szczególnej wartości reprezentuje centrum wsi Włodowice.

Poza wioskami dominuje kulturowy krajobraz rolniczy, uprawowy oraz fragmenty krajobrazu naturalnego. Krajobrazy te są harmonijne. Sieć osiedleńcza nie jest zwarta, poza wsiami występują liczne przysiółki i zabudowa rozproszona przy drogach. Szachownica pól i łąk jest urozmaicona, poprzecinana licznymi zadrzewieniami śródpolnymi w formie pasów i nieużytkami. Niezbyt bogata sieć dróg związana jest z malowniczymi zadrzewieniami oraz licznymi kapliczkami przydrożnymi.

Przez teren gminy przebiegają liczne szlaki turystyczne, takie jak wycinki szlaku Orlich Gniazd, Warowni Jurajskich oraz Zamonit oraz szlaki Mrzygłód - Góra Zborów i Kroczyce - Zamek Morsko.

4.5 Istotne cechy klimatu.

Według klasycznej regionalizacji klimatycznej E. Romera gmina Włodowice leży w zasięgu klimatu wyżyn środkowych, w krainie śląsko-krakowskiej. Ta kraina klimatyczna wg Romera charakteryzuje się średnią roczną temperaturą powietrza 6,9 oC, średnią temperaturą stycznia -3,9 oC, średnią temperaturą lipca 17,5 oC. Okres wegetacyjny trwa tutaj około 205 dni. Według „Atlasu Klimatu województwa śląskiego” średnia temperatura lipca dla lat 1966 do 1995 wynosiła w Częstochowie 17,7 oC a stycznia -2,4 oC.

Średnia roczna suma opadów dla tego okresu wynosiła ok. 600 mm.

Średnie roczne usłonecznienie, jako czas dopływu bezpośredniego promieniowania słonecznego,

wynosi dla Częstochowy ok. 1500 godzin, a dla Katowic 1400.

Klimat lokalny kształtuje się pod wpływem uwarunkowań miejscowych, takich jak litologia, rzeźba terenu, stosunki wodne i szata roślinna.

4.6 Aktualny stan jakości powietrza.

Aktualny stan jakości powietrza (tło) określany jest jako stężenie uśrednione dla roku dla tych substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031) wyznaczone są dopuszczalne poziomy stężenie w powietrzu. Na terenie gminy Włodowice nie jest prowadzony monitoring stanu jakości powietrza. Według danych dotyczących 2013 roku stan jakości powietrza w strefie śląskiej dla powiatu zawierciańskiego, określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przedstawiał się następująco:

Nazwa substancji (numer CAS) a)	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (okres uśredniania wyników pomiarów - rok kalendarzowy)	Zawiercie ul. Skłodowskiej Curie Tło substancji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na podstawie modelowania*	Zawiercie Tło substancji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na podstawie modelowania*	Irządze Tło substancji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na podstawie modelowania*	Żarnowiec Tło substancji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) na podstawie modelowania*
Pył zawieszony PM10	40 c)	42	-	36,3	36,8
Pył zawieszony PM2,5	25 c)	32,3	-	29,1	30,2
Dwutlenek siarki SO2 (w kryterium ochrony roślin)	20 e)	-	11	12	13

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dwutlenek azotu NO ₂ (10102-44-0)	40 c)	-	22	19	21
Ołów Pb (7439-92-1)	0,5 c)	-	-	0,03	0,03
Benzen (71-43-2)	5 c)	-	3	2	2

Tab.5. Dopuszczalne poziomy substancji i ich tło. Średnioroczne stężenia za 2013 rok ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ Katowice.

Objaśnienia:

- a) oznaczenie numeryczne substancji zgodnie z Chemical Abstracts Service Registry Number,
- c) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- e) poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin,

* wartości uzyskane na podstawie modelowania WIOŚ w Katowicach statystyczną metodą analiz przestrzennych –Ważone Odwrotne Odległości (IDW) dla pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i ołowiu oraz dla benzenu na podstawie opracowania Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach „Aktualizacja dla lat 2005 - 2007 oceny zanieczyszczenia powietrza w województwie śląskim w oparciu o modelowanie matematyczne ze szczególnym uwzględnieniem wpływu różnych źródeł emisji i zastosowanych parametrów do obliczeń dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzenu, ołowiu i tlenku węgla oraz arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu za 2007 rok”.

Na podstawie analizy przytoczonych danych można przypuszczać, że na terenie gminy Włodowice dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń poza stężeniem pyłu PM_{2,5} nie są przekroczone. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, a w okresie letnim bliskość drogi o intensywnym ruchu pojazdów.

Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców gminy jest tzw. niska emisja z pieców, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową (związaną z okresem grzewczym). Spala się także różnego rodzaju materiały odpadowe, w

tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach.

Na terenie gminy brak jest centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło. Brak jest także infrastruktury gazowej.

Źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Włodowice jest także emisja komunikacyjna.

Największa emisja spalin koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – w tym szczególnie w rejonie drogi wojewódzkiej Kroczyce - Żarki. Uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń z komunikacji nasilają się zwłaszcza w okresie letnim, z uwagi na obecność turystów korzystających z indywidualnych środków transportu.

Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego oraz wpływają na wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon i nawierzchni dróg.

Na terenie gminy nie występuje zagrożenie stanu jakości powietrza ze strony przemysłu.

4.7 Hałas.

Hałas generowany w zakresie przemysłu ma na terenie gminy Włodowice charakter lokalny i nie stanowi uciążliwości dla obszarów chronionych przed hałasem.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, w tym głównie droga wojewódzka nr 792, przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy. Jej uciążliwość jest największa w rejonie przysiółków Jęderki, Wygoda. Tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się w tym rejonie gminy nie są jednak wyeksponowane w kontekście oddziaływania fal akustycznych, a ich odległość od drogi jest na tyle duża, że obszary te nie są narażone na oddziaływanie hałasu o ponadnormatywnych wartościach. Pozostałe drogi znajdujące się na terenie gminy obsługują przede wszystkim ruch lokalny i emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa na terenie gminy przede wszystkim stan techniczny dróg.

Większe zagrożenie w gminie Włodowice stanowi hałas komunikacyjny związany jest także z transportem kolejowym, z uwagi na przebieg Centralnej Magistrali Kolejowej. CMK przebiega środkiem

kompleksów leśnych zachodniej części gminy, a następnie wzdłuż granicy północnej gminy w pobliżu przysiółka Kolonia w Górze Włodowskiej, Piaskowe Przeczki, Wygoda, Zdów Młyny.

Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Katowicach w ramach „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa Śląskiego na lata 2010 - 2012” prowadził badania na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce w celu określenia poziomu hałasu kolejowego oddziałującego na zabudowę chronioną pod względem akustycznym. Celem badań była ocena klimatu akustycznego w wybranym rejonie Centralnej Magistrali Kolejowej na terenie gminy Kroczyce – Dzibice. Badania prowadzono w porze wiosennej 2010 roku.

Przedstawione wyniki badań akustycznych w bezpośrednim sąsiedztwie badanego odcinka linii kolejowej CMK, przy której zlokalizowane są budynki mieszkalne na terenie gminy, wskazały na przekroczenia standardów akustycznych.

Natężenie ruchu pociągów osiągnęło liczbę 36 poc/dobę, w tym udział pociągów osobowych wynosił 78 %, pociągów towarowych 19%, pociągów innych 3%. Szerokość niezagospodarowanego (niezabudowanego) pasa terenu narażonego na poziom hałasu powyżej 55 dB została określona na około 350 m po obu stronach badanej linii kolejowej.

W obowiązującym obecnie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112) zmienione zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obowiązują obecnie następujące poziomy dopuszczalne hałasu:

$$L_{Aeq D} = 61 \text{ dB} \quad L_{Aeq N} = 56 \text{ dB}$$

$$L_{DWN} = 64 \text{ dB}, \quad L_N = 59 \text{ dB}.$$

Z uwagi na podwyższenie dopuszczalnego poziomu hałasu szerokość strefy narażonej na ponadnormatywny hałas w sąsiedztwie linii kolejowej jest mniejsza niż wyliczona zgodnie z badaniami WIOŚ w 2010 r. Analizując wyniki badań można stwierdzić, że w dalszym ciągu w sąsiedztwie linii kolejowej na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce będą występowały przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu, zwłaszcza biorąc pod uwagę planowaną modernizację linii kolejowej z przystosowaniem jej do większej prędkości.

Na terenie gminy Włodowice naturalną barierą akustyczną dla linii kolejowej stanowią tereny leśne w części zachodniej i północno-zachodniej, a także na wschód od drogi Włodowice-Niegowa. Dodatkowo hałas ogranicza wkomponowanie trakcji kolejowej w wąwóz, którym szlak biegnie na odcinku pomiędzy Górą Włodowską a skrzyżowaniem z drogą nr 792.

4.8 Wody powierzchniowe.

Obszar gminy leży w dorzeczu Odry i Wisły. Granica wododziału przebiega południkowo na linii Husisko, Włodowice, Parkoszowice, Zawiercie i dzieli teren gminy mniej więcej w połowie. Podstawową sieć hydrologiczną gminy tworzą:

- rzeka Białka, lewy dopływ Pilicy,
- potok Parkoszowicki, prawy dopływ Warty,
- potok z Góry Włodowskiej, częściowo uregulowany,
- Jaworznik,
- Dopływ z Czworaków,
- Dopływ z Pohulanki,
- potok Budzisko,
- potok Rak stanowiący granicę z gminą Zawiercie, również wpadający do Warty.

Na terenie gminy istnieją liczne zbiorniki wodne i stawy:

- stawy rybne Zdów, 3 ha, w zlewni Białki,
- zbiorniki w Górze Włodowskiej, 1,5 ha, stawy rybne i rekreacyjne, przy potoku,
- stawy Jaworznik-Czworaki, 53/20 ha, stawy rybne hodowlane,
- staw rybny we Włodowicach,
- zbiornik w dolinie potoku Parkoszowickiego, ok. 3 ha, rybny i rekreacyjny,
- wyrobiska poeksploatacyjne w południowej części gminy, w zlewni potoku Rak.

Bezpośrednio przy granicy, w gminie Kroczyce, znajduje się zbiornik wody Dzibice, na rzece Białce. Na Białce są ślady dawnych, licznych przegród dolinowych, które stanowią groble stawowe. Teren ten, o powierzchni ok. 10 ha, ze względu na brak wody jest obecnie zamieniany na łąki lub przekształca się w zarośnięte nieużytki.

Praktycznie wszystkie ciek naturalne na omawianym terenie są odcinkami źródłowymi. Ich doliny przeważnie nie są zabudowane, z wyjątkiem potoku z Góry Włodowskiej.

Dla cieków znajdujących się na terenie gminy nie sporządzono map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz studium ochrony przeciwpowodziowej. Zgodnie z ustawą Prawo wodne przedmiotowe tereny nie są definiowane jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią i

nie obowiązują na nich zakazy wynikające z ww. ustawy.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2015 poz. 469 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoły, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami. Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego.

Dnia 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów zatwierdziła, opracowany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Wisły (M.P. 2011 nr 49 poz. 549) oraz Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Odry (M.P. 2011 nr 40 poz. 451).

Plany gospodarowania wodami stanowią jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Odry określają cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego na obszarze objętym opracowaniem nie występują też obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Wschodnia część gminy jest położona w obrębie wydzielenia jednolitych części wód powierzchniowych PLRW200072541449 Krztynia do Białki. JCWP nr PLRW200072541449 stanowi naturalną część wód, w dobrym stanie zagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Zachodnia część gminy jest położona w obrębie wydzielenia jednolitych części wód powierzchniowych PLRW600061811529 Warta do Bożego Stoku. JCWP nr RW600061811529 stanowi naturalną część wód, w dobrym stanie niezagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Niewielki fragment w północnej części gminy PLRW200062541714 Białka. JCPW nr PLRW200062541714 stanowi naturalną część wód, w złym stanie zagrożoną nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW.

Obecnie na terenie gminy Włodowice brak jest punktów pomiarowo - kontrolnych monitoringu wód powierzchniowych.

W 2006 r. na terenie sąsiedniej gminy Kroczyce gminy badano wody powierzchniowe Białki w punkcie o nazwie Białka m. Biała Błotna 7,1 km. Badania prowadzono jedynie pod kątem zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz oceny pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że wody Białki w 2006 roku nie należały do zanieczyszczonych lub zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Natomiast ocena wód Białki pod kątem bytowania ryb wykazała, że wody te nie spełniają warunków rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455). Warunki rozporządzenie przekroczyły następujące wskaźniki: azot amonowy, azotyny.

W punkcie tym nie prowadzono monitoringu diagnostycznego oraz operacyjnego, co spowodowało niemożność określenia klasy jakości wody. Od roku 2007 w omawianym punkcie nie jest prowadzony monitoring.

Badania wód Białki prowadzone w 2012 r. w punkcie Białka Lelowska ujście do Pilicy w Konieczpolu zlokalizowanym poza granicami gminy Włodowice wykazały dobry stan wód, a w roku 2013 i 2014 zły stan.

Wody Krztyni badane są w punkcie Krztynia ujście do Pilicy 0,5 km zlokalizowanym poza granicami gminy Włodowice na terenie gminy Szczekociny. Badania prowadzone w tym punkcie w 2012 r. i w 2013 r. wykazały zły stan wód.

Badania wód Warty prowadzone w 2014 r. w punkcie znajdującym się powyżej zbiornika Poraj m. Lgota wykazały zły stan wód.

Wody zbiorników wód stojących nie są objęte monitoringiem sieci krajowej ani regionalnej.

4.9 Wody podziemne.

Gmina Włodowice zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną Głównych Zbiorników Wód Podziemnych zaproponowaną przez Kleczkowskiego (1990 r.) znajduje się w obrębie jednostki prowincji hydrogeologicznej górsko wyżynnej Monokliny Krakowsko - Śląskiej (MK-S).

Zachodnia część gminy leży w granicach GZWP nr 327, a wschodnia w granicach udokumentowanego GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód).

Zbiornik GZWP nr 326 jest zbiornikiem jurajskim o powierzchni 3 257 km². Rozciąga się od okolic Wielunia po północne obrzeża Krakowa. Tworzą go wapienne osady górnej jury. Zasoby dyspozycyjne wynoszą 1 020 tys. m³/d. Zbiornik charakteryzuje się niskim stopniem naturalnej odporności na zanieczyszczenia. Jest to cecha większości szczelinowo - krasowych zbiorników Monokliny Krakowsko - Śląskiej o dużych zdolnościach infiltracyjnych i przeważnie słabym naturalnym zabezpieczeniu przed infiltracją z powierzchni ziemi.

Zbiornik GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków jest to zbiornik krasowo-szczelinowy w utworach triasowych o powierzchni 1729 km² i zasobach dyspozycyjnych 312 tys. m³/d. Średnia głębokość ujęć wynosi 135 m.

W zachodniej części gminy występuje wydzielenie jednolitych części wód podziemnych nr

PLGW6500118.

We wschodniej części gminy wydzielenie jednolitych części wód podziemnych nr PLGW2300119.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Zgodnie z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2015 poz. 469 z późn. zm.) badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Badania i klasyfikację wód podziemnych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie gminy Włodowice nie jest prowadzony monitoring wód podziemnych w ramach sieci krajowej i sieci regionalnej.

Wody jednolitej części wód podziemnych nr GW2300119 badane w punkcie pomiarowym sieci krajowego monitoringu diagnostycznego w 2012 r. zlokalizowanym na terenie miejscowości Pilica, Kotowice, Kidów oraz w jednym z punktów w miejscowości Lgota Błotna zostały zaliczone do III klasy jakości, przy czym w drugim punkcie w miejscowości Lgota Błotna odnotowano V klasę jakości wód.

Wody jednolitej części wód podziemnych nr GW6500118 badane w punkcie pomiarowym sieci krajowego monitoringu diagnostycznego w 2012 r. zlokalizowanym na terenie miejscowości Żarki, zostały zaliczone do II klasy jakości, a w punktach w miejscowości Zawiercie i Kamienica do III klasy jakości.

Wody podziemne Zbiornika GZWP nr 326 badane w 2012, 2013 i 2014 r. w punkcie pomiarowym sieci regionalnego monitoringu diagnostycznego stanu wód podziemnych zlokalizowanym na terenie miejscowości Olsztyn w powiecie częstochowskim zostały zaliczone do II klasy jakości.

Wody podziemne Zbiornika GZWP nr 327 badane w 2012, 2013 i 2014 r. w punkcie pomiarowym sieci regionalnego monitoringu diagnostycznego stanu wód podziemnych zlokalizowanym w punkcie Rzeniszów na terenie gminy Koziegłowy w powiecie myszkowskim zostały zaliczone do II klasy jakości.

4.10 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Na terenie gminy Włodowice występuje specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240032. Obszar zajmuje powierzchnię 1391.16 ha, przy czym na obszarze gminy Włodowice znajdują się fragmenty tego obszaru o powierzchni łącznej ok. 208,3 ha.

Cały obszar gminy za wyjątkiem miejscowości Rudniki oraz fragmentów obszaru miejscowości Skałka znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” i jego otuliny.

Park został utworzony na mocy Uchwały nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980 r. oraz Rozp.17/95 Woj. Katowickiego z 1 lutego 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 3/95), Uchwała Woj. Rady Narodowej w Częstochowie z 17 czerwca 1982 r. nr XVI/70/82 oraz rozporządzenie nr 15/98 Woj. Częstochowskiego z 22 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego nr 10 poz. 74 zmiana 1998 nr. 20 poz. 220).

Na terenie gminy Włodowice występują 4 pomniki przyrody:

- Skały Rzędkowickie - zespół wzgórz ostańcowych ze zbiorowiskami muraw kserotermicznych oraz stanowiskami roślin rzadkich i chronionych, powierzchnia: 445107 m². Pomnik

ustanowiony Rozporządzeniem nr 4/09 Wojewody Śląskiego z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Z 2009r nr 35, poz 799).

- Źródło Spod Skałki. Pomnik ustanowiony Rozporządzeniem nr 37/04 Wojewody Śląskiego z dnia 2 lipca 2004 r w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Z 2004r nr 58, poz 1857).
- Zespół źródeł w Zdowie. Pomnik ustanowiony Rozporządzeniem nr 10/04 Wojewody Śląskiego z dnia 16 marca 2004 (Dz. Urz. z 2004r. nr 19, poz 750).
- Grupa drzew - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) - 6 szt. Pomnik ustanowiony decyzją nr 11/80 Wojewody Częstochowskiego z 12.08.1980 r. i Rozporządzenie nr 4/96 z dn. 06.02.1996r. Wojewody Częstochowskiego -. Dz. U. nr 2/96, poz. 5.

4.11 Rośliny i zwierzęta.

Omawiany teren reprezentuje typowy przykład krajobrazu jurajskiego, mocno już jednak przekształconego w wyniku działalności gospodarczej człowieka. Z naturalnej szaty roślinnej zachowały się w bardzo dobrym stanie fragmenty muraw kserotermicznych, muraw naskalnych, spore kompleksy wilgotnych łąk, oraz fragmenty żyznych lasów liściastych, w tym ciepłolubnych buczyn i kontynentalnych grądów. Całą zachodnią część terenu porastają lasy. Są to jednak głównie zbiorowiska leśne w całości pochodzenia antropogenicznego, w typie boru mieszanego, bądź wręcz monokultury sosnowe. Przyrodniczo najcenniejszymi siedliskami są więc:

- odkryte ostańce wapienne – siedlisko muraw naskalnych – na badanym terenie zlokalizowane głównie w okolicach Rzędkowic i Morska,
- wylesione zbocza o ekspozycji południowej i południowo-zachodniej – siedlisko muraw kserotermicznych z klasy *Festuco-Brometea* – rozproszone na całym terenie, większe kompleksy w okolicach Zdowa i Rzędkowic,
- wilgotne doliny nielicznych na tym terenie cieków oraz otoczenie stawów – siedlisko łągów (zw. *Alno-Ulmion*), olsów (kl. *Alnetea glutinosae*), szuwarów (kl. *Phragmitetea*) i wilgotnych łąk ziołoroślowych (rz. *Molinietalia*) – dolina Białki w Zdowie, kompleksy stawów na północ od Góry Włodowskiej, na południe od Włodowic do Parkoszewic, wzdłuż południowej granicy gminy, w okolicach Rudnik, na zachód od Skałki,
- zalesione wzgórza pokryte żyznymi glebami brunatnymi – siedlisko grądów i ciepłolubnych buczyn (rz. *Fagetalia sylvaticae*) – okolice Zdowa, Huciska, Rzędkowic i Morska.

Tak znaczne zróżnicowanie siedliskowe niesie za sobą duże bogactwo florystyczne. W murawach

naskalnych występują takie gatunki jak: zanokcica skalna (*Asplenium trichomanes*), paprotnica kru-cha (*Cystopteris fragilis*), rojnik pospolity (*Jovibarba sobolifera*), rozchodnik ostry i sześciorzędowy (*Sedum acre*, *S. sexangulare*). W murawach kserotermicznych i psammofilnych spotkać można: dziewięciślika pospolitego i bezłodygowego (*Carlina vulgaris*, *C. acaulis*), goździka kartuzka (*Dianthus cartusianorum*), wilczomlec sosnka (*Euphorbia cyparissias*), posłonka rozesłanego (*Helianthemum nummularium*), szałwię okręgową (*Salvia verticillata*), driakiew żółtawą (*Scabiosa ochroleuca*), pszeniec polny (*Melampyrum arvense*), lebiodkę pospolitą (*Origanum vulgare*), rzepika pospolitego (*Agrimonia eupatoria*), szczotliczę siwą (*Corynephorus canescens*), jastrzębca kosmaczka (*Hieracium pilosella*). W kompleksach wilgotnych łąk znaczącą rolę odgrywają takie gatunki jak: wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*), ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*), ostrożeń warzywny (*C. oleraceum*), ostrożeń błotny (*C. palustre*), krwawnica (*Lythrum salicaria*), śmiełek darniowy (*Deschampsia caespitosa*), bodziszek błotny (*Geranium palustre*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*), różne gatunki situ (*Juncus* sp.) i in. W pobliżu cieków i stawów hodowlanych wykształcają się zbiorowiska szuwarowe z trzciną pospolitą (*Phragmites australis*), pałąką szeroko i wąskolistną (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), wysokimi turzycami (*Carex* sp. - zw. *Magnocaricion*). Wzdłuż nielicznych cieków, wykształcone w postaci naturalnej obudowy biologicznej, występują płaty bardzo fragmentarycznie zachowanych olsów (*Ribeso nigri-Alnetum*) lub łągów jesionowo-olchowych (*Fraxino-Alnetum*) z olchowym lub jesionowo-olchowym drzewostanem, bogatym podszytem zbudowanym przez takie gatunki jak: czeremcha pospolita (*Padus avium*), bez czarny (*Sambucus nigra*), krużyna pospolita (*Frangula alnus*), oraz zróżnicowanym runem obfitującym w zgrupowania gwiazdnicy gajowej (*Stellaria media*), knieci błotnej (*Caltha palustris*), czartawy pośredniej (*Circaea intermedia*), tojeści pospolitej (*Lysimachia vulgaris*), śledziennicy (*Chrysosplenium alternifolium*) itp.

W wyspowo zachowanych fragmentach żyznych lasów liściastych głównie żyznej buczyny (*Dentario enneaphyllidis-Fagetum* lub *Dentario galndulosae-Fagetum*), ciepłolubnej buczyny storczykowej (*Fagus sylvatica-Crucjata glabra*) i grądu kontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) najcenniejszymi elementami są geofity występujące w najbarwniejszym, wiosennym aspekcie tych fitocenoz, w tym: żywiec cebulkowy (*Dentaria bubifera*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*), zawilce gajowy i bardzo rzadko, leśny (*Anemone nemorosa*, *A. sylvestris*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), przylaszczka pospolita (*Hepatica nobilis*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*) i in.

Przeprowadzone na omawianym terenie w latach 70. badania florystyczne, wykazały obecność wielu gatunków o statusie gatunku rzadkiego w skali kraju bądź regionu, w tym również gatunków objętych ochroną prawną – całkowitą lub częściową (Molenda; Dębiec 1979).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Gatunek	Stanowisko	Siedlisko	Ochrona prawna
Kopytnik europejski (<i>Asarum europaeum</i>)	Skałka, Rudniki	Lasy liściaste	ochr. częściowa
Zdrojówka rutewkowata (<i>Isopyrum thalictroides</i>)	Morsko, Rudniki	Wilg. zarośla; łągi olchowe	*
Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>)	Rudniki	Wilg. zarośla	ochr. ścisła
Fiołek skalny (<i>Viola rupestris</i>)	Morsko	Skałki wapienne	*
Wawrzynek wilczczyko (<i>Daphne mezereum</i>)	Rudniki	Las liściasty	ochr. ścisła
Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>)	Rudniki, Zdów	Lasy liściaste	ochr. ścisła
Korzeniówka pospolita (<i>Monotropa hypopitys</i>)	Parkoszowice, Rudniki	Lasy liściaste i bory sosnowe	*
Goryczka orzęsiona (<i>Gentiana ciliata</i>)	Morsko	Murawy kserotermiczne	ochr. ścisła
Śnieżyczka przebiśnieg (<i>Galanthus nivalis</i>)	Morsko	Żyzna buczyna	ochr. ścisła
Podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>)	Rudniki	Łąka	ochr. ścisła
Kokoryczka okółkowa (<i>Polygonatum verticillatum</i>)	Skałka, Rudniki	Lasy liściaste	*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przylaszczka pospolita (<i>Hepatica nobilis</i>)	Morsko, Skałka, Rudniki	Lasy liściaste	*
Pierwiosnek lekarski (<i>Primula officinalis</i>)	Rudniki, Skałka, Parkoszwice	Łąki	ochr. częściowa
Centuria pospolita (<i>Centaurium umbellatum</i>)	Rudniki, Rzędkowice	Murawy kserotermiczne	ochr. częściowa
Konwalia majowa (<i>Convallaria majalis</i>)	Włodowice, Skałka, Morsko	Ciepolubne buczyny	ochr. częściowa
Zawilec leśny (<i>Anemone sylvestris</i>)	Rudniki, Skałka, Morsko	Lasy liściaste	ochr. ścisła
Dziewięciśli bezłodygowy (<i>Carlina acaulis</i>)	Rudniki, Morsko, Rzędkowice	Murawy kserotermiczne	ochr. ścisła
Ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i>)	Skałka, Rudniki	Łęgi olchowe	*
Rozchodnik wielki (<i>Sedum maximum</i>)	Włodowice, Parkoszwice, Rzędkowice, Skałka, Zdów	Zarośla, przydroża	*
Porzeczka czarna (<i>Ribes nigrum</i>)	Włodowice	Olsy, łęgi olchowe	ochr. ścisła
Bodiszek żałobny (<i>Geranium phaeum</i>)	Morsko, Rudniki, Włodowice, Zdów	Zarośla	*
Gruszyca mniejsza (<i>Pyrola minor</i>)	Rudniki, Parkoszwice	Bory sosnowe	*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Gruszyczka średnia (<i>Pyrola media</i>)	Rudniki	Bory sosnowe	*
Gruszyczka jednostronna (<i>Orthilia secunda</i>)	Włodowice	Bory sosnowe	*
Pomocnik baldaszkowy (<i>Chimaphila umbellata</i>)	Parkoszowice, Rudniki, Włodowice	Bory sosnowe	ochr. ścisła
Bagno zwyczajne (<i>Ledum palustre</i>)	Skałka	Torfowisko	ochr. częściowa
Barwinek pospolity (<i>Vinca minor</i>)	Skałka, Włodowice	Lasy liściaste	ochr. ścisła
Ciemieżyk biało kwiatowy (<i>Vincetoxicum officinale</i>)	Parkoszowice, Rudniki, Włodowice	Zarośla wokół skałek, murawy kserotermiczne	*
Kalina koralowa (<i>Viburnum opulus</i>)	Skałka, Włodowice, Rudniki	Zarośla, brzego lasów	ochr. częściowa
Kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	Rudniki, Skałka	Wilgotne łąki	ochr. ścisła
Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>)	Skałka	Wilgotne łąki	ochr. ścisła
Mieczyk drobnokwiatowy (<i>Gladiolus parviflora</i>)	Włodowice	Wilgotne łąki	ochr. ścisła

Tab.4. Wykaz stanowisk gatunków rzadkich* i chronionych na terenie gminy Włodowice.

We florze gminy Włodowice stwierdzono zatem 13 gatunków podlegających ochronie ścisłej, 6 gatunków podlegających ochronie częściowej i 12 gatunków rzadkich w skali kraju i regionu, co świadczy o wysokich walorach przyrodniczych tego obszaru.

Charakterystyczne dla obszaru gminy są ostre przejścia pomiędzy skrajnie różnymi siedliskami – od muraw psammofilnych czy naskalnych po nadrzeczne szuwary, od muraw kserotermicznych na zboczach po wilgotne łąki w dolinach, czy fragmenty żyznych lasów liściastych sąsiadujące z ubogimi siedliskami borów sosnowych. Owa mozaika siedlisk w istotny sposób wpływa na bogactwo i różnorodność biologiczną tego terenu. Obszary rolniczo wykorzystane w większości mają zachowaną strukturę naprzemiennie występujących użytków zielonych, pól uprawnych, nieużytków oraz zarośli śródpolnych z klasy Rhamno-Prunetea. Wyjątek stanowi ogromny kompleks pól uprawnych pomiędzy Włodowicami i Morskiem oraz na północ od Rudnik, praktycznie całkowicie pozbawiony jakichkolwiek zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, co wydatnie obniża walory przyrodnicze tej części gminy.

Największe obszary zwartej roślinności leśnej położone są na zachodzie gminy. Są to w większości monokultury sosnowe, stosunkowo młode, o słabo zachowanej strukturze pionowej charakterystycznej dla naturalnych borów sosnowych. W znacznej części znajdują się one w otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Pozostałe obszary leśne mają charakter rozfragmentowanych kompleksów, w skład których wchodzi zarówno starsze fitocenozy, jak i młodniki sosnowe. Wyspowo, w miejscach żyzniejszych, zachowane zostały fragmenty grądu kontynentalnego (Tilio-Carpinetum) z mieszanym lipowo-grabowo-bukowym drzewostanem, oraz fragmenty żyznych buczyn, w tym również ciepłolubnej buczyny storczykowej (*Fagus sylvatica*-*Cruciata glabra*).

Na terenie gminy można spodziewać się obecności dużej części fauny stwierdzonej na terenie całego Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych, gdzie odnotowano około 50 gatunków ssaków, ponad 170 gatunków ptaków, około 20 gatunków płazów i gadów oraz 25–30 gatunków ryb. Niezwykle cenna i różnorodna fauna bezkręgowców obejmuje tam około 1200 gatunków motyli, 700 gatunków chrząszczy, 250 gatunków pszczołowatych i prawie 100 gatunków mięczaków.

Występują tu takie gatunki ptaków jak: myszołów (*Buteo buteo*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), błotniaki (*Circus* sp.), sowy, słonki, bocian czarny (*Ciconia nigra*). Zwierzęta leśne reprezentowane są licznie przez: jelenie (*Cervus elaphus*), dziki (*Sus scrofa*), sarny (*Capreolus capreolus*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny (*Martes* sp.). Na uwagę zasługują kolonie nietoperzy, zamieszkujące w jaskiniach i szczelinach ostańców.

Kompleksy leśne występujące we wschodniej i północnej części gminy stanowią korytarz ekologiczny ssaków drapieżnych D/JURA –N i D/JURA-PILICA i ssaków kopytnych K/LS-LO/LZ. Pomiedzy

Huciskiem a Zdowem znajduje się fragment newralgiczny tych korytarzy.

Na terenie gminy nie występują korytarze ekologiczne ptaków, ani korytarze spójności obszarów chronionych.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru jest bardzo zróżnicowana. Obszar objęty opracowaniem obejmuje zarówno tereny cenne pod względem przyrodniczym, jak również przekształcone antropogenicznie rejon istniejącego osadnictwa. W rejonach zabudowy i ich bezpośredniego sąsiedztwa występują najczęściej agrocenozy i niezbyt intensywnie użytkowane łąki.

Obszar gminy objęty analizą charakteryzuje się nie tyle wysoką bioróżnorodnością, co obecnością siedlisk skrajnie zróżnicowanych, głównie muraw kserotermicznych oraz zbiorowisk związanych z siedliskami wilgotnymi. Szczególnie te ostatnie odznaczają się na tym konkretnym terenie niezwykle wysoką wartością przyrodniczą, ze względu na charakter obszarów Jury Krakowsko-Częstochowskiej, w większości odznaczających się ubogą hydrografią, słabym nawodnieniem, przewagą wód podziemnych nad naziemnymi, w tym także obecnością cieków okresowych. W tym kontekście każdy skrawek trwałej roślinności hydrofilnej nabiera szczególnej wartości przyrodniczej.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Cały obszar gminy za wyjątkiem miejscowości Rudniki oraz fragmentów obszaru miejscowości Skałka znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” i jego otuliny.

Obszar gminy leży na terenie działu wodnego pomiędzy zlewiskiem Odry i Wisły. W kompleksie wilgotnych łąk koło Parkoszowic bierze początek jeden z cieków źródłowych Warty, będącej dopływem Odry. Natomiast Białka, rozpoczynająca swój bieg w okolicach Zdowa, jest lewym dopływem Pilicy, a tym samym należy do zlewni Wisły. Zatem ochrona źródłowych odcinków tych cieków oraz otaczającej je szaty roślinnej jest istotnym elementem ochrony przyrody w dość szerokiej skali. Na terenie gminy znajduje się również znaczna część kompleksu leśnego ciągnącego się aż pod Myszaków. Wąski pas roślinności leśnej zlokalizowany na północ od Góry Włodowskiej częściowo pozwala na ekologiczną łączność z lasami ciągnącymi się od Rzędkowic aż po Lgotę Murowaną. Elementem wydatnie utrudniającymi tę łączność jest węzeł komunikacyjny gdzie krzyżuje się linia kolejowa z drogą nr 792 relacji Kroczyce – Żarki.

Kompleksy leśne występujące we wschodniej i północnej części gminy stanowią korytarz ekologiczny ssaków drapieżnych D/JURA –N i D/JURA-PILICA i ssaków kopytnych K/LS-LO/LZ. Pomiedzy

Huciskiem a Zdowem znajduje się fragment newralgiczny tych korytarzy.

Na terenie gminy nie występują korytarze ekologiczne ptaków, ani korytarze spójności obszarów chronionych.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Dotychczasowy sposób użytkowania terenu jest zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Ujemnie ocenić należy jedynie znaczny stopień wylesienia terenu, szczególnie w przypadku lasów liściastych, które porastają najżyźniejsze na danym terenie gleby, a także zdominowanie ich w znacznej mierze przez sosnę, której wieloletnia uprawa prowadzi do głębokiego zubożenia siedliska. Negatywnym zjawiskiem jest tu również wprowadzenie wielkopowierzchniowych obszarów zajętych pod uprawę, pozbawionych ważnych pod względem przyrodniczym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Zjawisko takie występuje m.in. na polach pomiędzy Włodowicami i Morskie

Środowisko przyrodnicze na omawianym obszarze zostało w znacznej mierze przekształcone, z uwagi na rolnicze wykorzystanie terenu i eksploatację górnictwem. Zaburzona równowaga biologiczna w dużym stopniu ograniczyła zdolności regeneracyjne i odporność na dalszą degradację środowiska przyrodniczego. Tym cenniejsze stają się na danym terenie ostoje naturalnych i półnaturalnych fitocenoz, będące bazą genetyczną dla procesów renaturalizacji na siedliskach o jedynie częściowo zaburzonej równowadze biologicznej. Należą do nich fragmenty żyznych lasów liściastych (grądy, buczyny, łęgi), kompleksy wilgotnych łąk i szuwarów, murawy kserotermiczne i murawy naskalne.

W przypadku wód powierzchniowych obecność w środowisku czynników zanieczyszczających natychmiast znajduje swe odbicie w jakości wody. Jednocześnie wody płynące mają zdolność do szybkiej regeneracji, po usunięciu źródła zanieczyszczeń, szczególnie w przypadku stosunkowo dużych przepływów wód. Wody powierzchniowe występujące na terenie opracowania są mało odporne na degradację ze względu na małe przepływy przy dużych ładunkach zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa.

Gleby łatwo podlegają degradacji, zarówno ze względu na erozję jak zanieczyszczenie. Regeneracja takich gleb wymaga kłopotliwych zabiegów rekultywacyjnych.

Na terenie gminy istotnym czynnikiem degradacji gleb i powierzchni ziemi jest prowadzona obecnie niekontrolowana eksploatacja kamienia wapiennego.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku

realizacji dokumentu.

Z uwagi na fakt, że studium uwarunkowań nie stanowi aktu prawa miejscowego, jego uchwalenie bądź nie uchwalenie nie wpływa w sposób bezpośredni na stan środowiska. Realizacja ustaleń studium następuje poprzez uchwalenie planu miejscowego, sporządzonego w zgodności ze studium. W przypadku braku realizacji dokumentu studium, do którego jest sporządzana niniejsza prognoza obszar gminy Włodowice będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w niniejszej edycji studium uwzględnione są postanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, które w pewnych obszarach nie są zgodne z obowiązującym przeznaczeniem terenów w planach miejscowych. Wprowadzenie regulacji planistycznych na analizowanym obszarze jest potrzebne z uwagi na konieczność zaktualizowania uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Ustalenie nowych zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego, pozwoli na uporządkowanie obszaru, stworzenie optymalnego układu funkcjonalno – przestrzennego, jak też zminimalizowanie ewentualnych konfliktów i zagrożeń środowiskowych.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane silnej antropopresji. Wylesienie, rozwój zabudowy oraz intensywna eksploatacja terenu na cele rolnicze spowodowały zubożenie i przekształcenia w obrębie roślinności potencjalnej, ale również wzrost bioróżnorodności w stosunku do pierwotnej, typowo leśnej szaty roślinnej, jaka zajmowała pierwotnie to miejsce.

Obecnie oprócz zachowanych wysp roślinności leśnej, obecna tu jest roślinność o charakterze łąk wilgotnych i bagiennych, turzycowisk oraz muraw psammofilnych, jednak w postaci zdegradowanej nadmierną eksploatacją terenu.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu areałów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka

systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CO-RINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

W Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713) uaktualniono listę tzw. siedlisk priorytetowych oraz siedlisk, które powinny podlegać monitoringowi i ochronie z uwagi na ich szczególną wartość przyrodniczą.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Opierając się na zasadach zrównoważonego rozwoju, można stwierdzić, że obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Znaczne wylesienie jest nieco złagodzone zachowanymi fragmentami roślinności leśnej oraz enklawami roślinności bagiennej, stanowiącymi ostoje umożliwiające bytowanie cennym i rzadkim gatunkom roślin i zwierząt. Kompensuje to straty poniesione w części obszaru objętej zabudową.

10. Wytyczne do projektu studium związane z ochroną środowiska.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne do projektu studium związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym:

- należy uwzględnić zasady ochrony obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych;
- szczególnej ochronie podlegają ciągi ekologiczne dolin cieków. W obszarach tych należy wprowadzić ograniczenia w realizacji nowej zabudowy obiektami trwałymi, należy wykluczyć zmiany w ukształtowaniu terenu, które mogą doprowadzić do niszczenia ich naturalnego kształtu i zapewnić ochronę zieleni stanowiącej obudowę biologiczną cieków.

- należy chronić przed rozwojem zabudowy otwarcia widokowe:
 - obszary położone na południowy zachód od centrum Włodowic (widok na Włodowice od strony Rudnik),
 - obszary położone na północny wschód od centrum Włodowic (widok na Włodowice od strony Rzędkowic),
 - obszary położone w Rudnikach, Skałce i Kopaninach z otwarciem widokowym na Włodowice i Skałki Rzędkowickie,
 - obszary położone w Zdowie w rejonie drogi ze Zdowa do Bliżyc z otwarciem widokowym na Skałki Kroczyckie.
- wprowadzić ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej prowadzące do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych (poprzez rozbudowę systemu kanalizacji) i uwzględniające konieczność ochrony zasobów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczeń;
- wprowadzić ograniczenia w zakresie zmiany sposobu użytkowania gleb zaliczanych do I-III klasy bonitacyjnej
- przy podejmowaniu decyzji w sprawie przeznaczenia terenów położonych w sąsiedztwie terenów kolejowych należy uwzględnić udokumentowane uciążliwości akustyczne powodowane zarówno ruchem kolejowym na badanym odcinku CMK, jak i ruchem kołowym na badanych drogach gminy.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją studium.

Analizując kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu studium można rozważyć wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,

- emitowania hałasu.

Realizacja ustaleń projektu studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po zabudowaniu tych terenów nigdy nie zostaną one przywrócone do użytkowania rolniczego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdującego się tu zbiornika GZWP.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny i koks, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych, dla pokrycia potrzeb grzewczych obiektów nie podłączonych do systemów ciepłowniczych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego na drogach wojewódzkich, ruchu pomiędzy dzielnicami miejskimi i sołectwami na drogach powiatowych, w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)
- emisja transgraniczna (napływ zanieczyszczeń z aglomeracji śląskiej).

W terenie objętym opracowaniem zagrożeniem dla powietrza są przede wszystkim spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w pojazdach.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Największym zagrożeniem dla flory i fauny hydrofilnej byłaby trwała ingerencja w poziom wód gruntowych. Opadnięcie ich poziomu przesuszy dotychczas wilgotne podłoże, w miejscach występowania enklaw roślinności hydrofilnej, co uniemożliwi roślinom i zwierzętom o najwyższym spektrum siedliskowym przetrwanie w nowych, niesprzyjających warunkach.

Zagrożeniem dla cennych przyrodniczo, choć dość pospolitych na tym terenie muraw psammofilnych są naturalne procesy sukcesyjne, którym należy przeciwdziałać przez kontrolowany wypas.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie energetyczne oraz zwarta zabudowa. Wszystkie drogi jezdne mają negatywny wpływ na obszar, na którym się znajdują, co jest związane między innymi ze spływem środków utrzymania nawierzchni drogi w okresie zimo-

wym, spalinami lub naruszeniem szlaków migracyjnych fauny. Ewentualna rozbudowa liniowej infrastruktury komunikacyjnej może ograniczyć możliwości migracyjne fauny, a także stanowić zagrożenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w miejscach, w których układy drogowe krzyżują się z elementami sieci przyrodniczej, przyczyniając się do fragmentacji siedlisk i powstawania izolowanych „wysp ekologicznych”. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy węzłami, co z kolei skutkuje zakłóceniem równowagi ekologicznej i prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogą odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg. Ułatwiony dostęp komunikacyjny może skutkować także wzrostem intensywności penetracji naturalnych siedlisk. Rozwój systemów komunikacyjnych może spowodować wzrost presji turystycznej na obszary najcenniejsze przyrodniczo i atrakcyjne turystycznie, gdyż dotarcie do nich zostanie ułatwione.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, położonych w obszarze Parku Krajobrazowego, w obszarze Natura 2000. W rejonach pozostałych obszarów gminy nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej. Szczególnie istotne dla zachowania i poprawy walorów krajobrazowych omawianego obszaru będzie

kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie, która powstanie w przyszłości.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób zdecydowanie negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

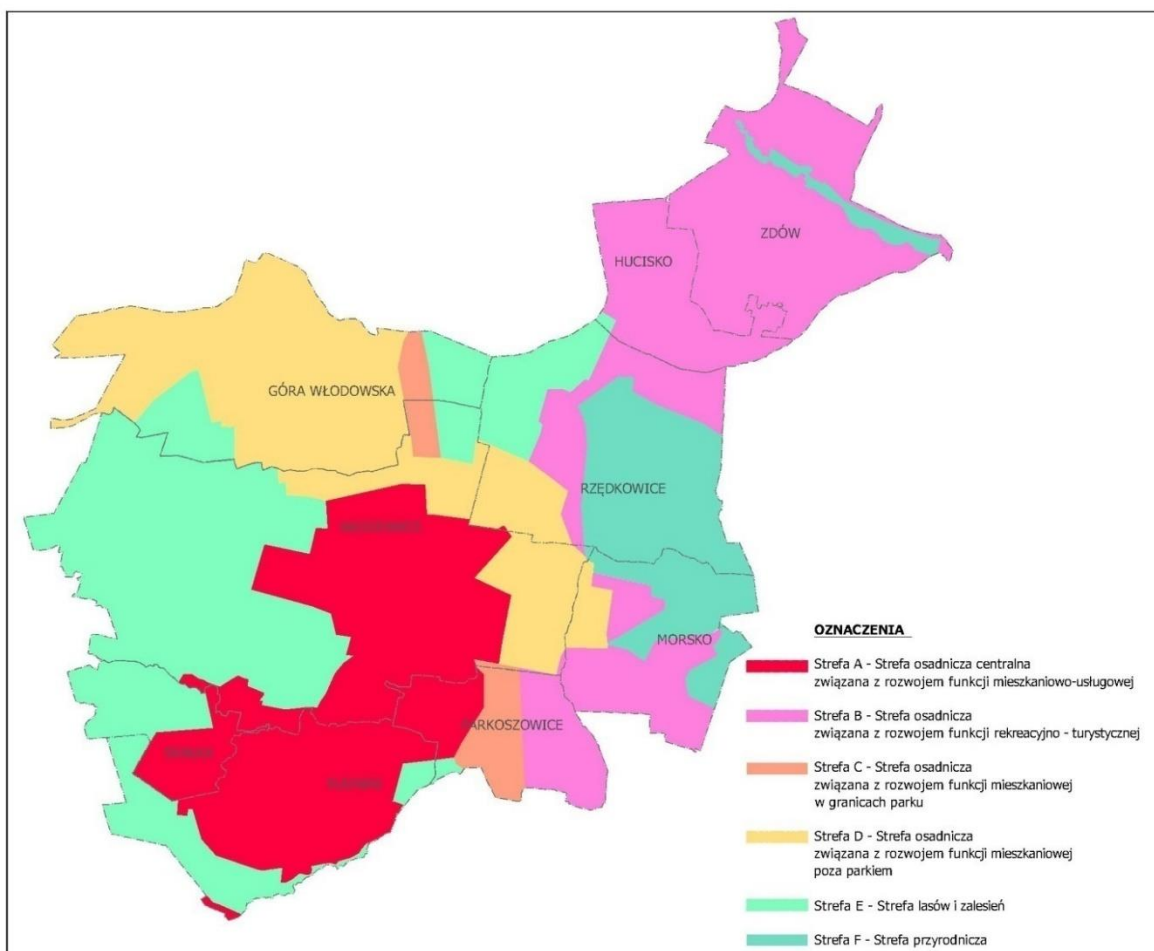
Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, dróg o dużym nasileniu ruchu i terenów kolejowych.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, głównie droga wojewódzka Żarki Kroczyce. Pozostałe drogi emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa także stan techniczny dróg.

Obiekty przemysłowe lub usługowe mogą stanowić źródła hałasu mogącego powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej.

12. Ustalenia projektu studium.

W ustaleniach studium podzielono obszar gminy na strefy, w których realizowane będą poszczególne kierunki polityki przestrzennej gminy:

- 1) Strefa A - Strefa osadnicza centralna związana z rozwojem funkcji mieszkaniowo-usługowej.
- 2) Strefa B - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji rekreacyjno- turystycznej.
- 3) Strefa C - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej w granicach Parku.
- 4) Strefa D - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej poza granicą PKOG.
- 5) Strefa E - Strefa lasów i zalesień.
- 6) Strefa F – Strefa przyrodnicza.

W każdej ze stref dla poszczególnych rodzajów zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,

zabudowa zagrodowa i zabudowa usługowa) ustalono parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu takie jak: maksymalna wysokość zabudowy, maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.

W poszczególnych strefach wyodrębniono obszary, dla których ustala się podstawowe i uzupełniające kierunki rozwoju:

- M1 – obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- M2 – obszary mieszkaniowo- usługowe
- M3 – obszary z przewagą zabudowy zagrodowej
- M4– obszary mieszkaniowo - rekreacyjne
- M5 – obszary zabudowy zagrodowej w granicach PKOG
- M6 – obszary zabudowy w granicach PKOG
- MW – obszary zabudowy wielorodzinnej
- U1 – obszary usługowe
- U2 – obszary usługowe z zakazem zabudowy w granicach PKOG
- US1 – obszary sportowo-rekreacyjne
- US2 – obszary sportowo-rekreacyjne o niskiej intensywności zabudowy
- US3 – obszary o funkcji sportowo-rekreacyjnej z zakazem zabudowy w granicach PKOG
- P – obszary produkcyjno-usługowe
- IT – obszary infrastruktury technicznej
- TK – obszary kolejowy
- ZP – obszary zieleni urządzonej
- ZC – obszary cmentarzy
- R1 – obszary rolnicze
- R2 – obszary rolnicze z zabudową
- R3 – obszary zieleni w dolinach cieków
- R4/PE – obszary rolnicze z dopuszczeniem działalności produkcyjnej związanej z produkcją energii elektrycznej
- WS – obszary wód powierzchniowych
- ZL1 – obszary lasów

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZL2 – obszary wskazane do zalesień

NO – obszar nieczynnego wysypiska śmieci

RU – obszary obsługi produkcji rolniczej i leśnej

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi tereny przeznaczone pod różne rodzaje zabudowy zajmują obecnie 850 ha, co stanowi ok. 11% powierzchni gminy.

Z analizy stopnia wykorzystania planu miejscowego wynika, że pod zabudowę jest obecnie wykorzystane ok. 554 ha, co stanowi 65% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i 7,2% powierzchni całej gminy. Niewykorzystanych pod zabudowę terenów 296 ha, co stanowi 35% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

Z uwagi na istniejące duże rezerwy terenów nie wykorzystanych jeszcze pod zabudowę w ustaleniach studium położono nacisk na porządkowanie istniejących struktur i efektywniejsze zagospodarowanie przestrzeni w istniejących terenach zabudowy.

Zgodnie z ustaleniami projektu studium łączna powierzchnia wszystkich terenów zabudowy wyznaczonych na obszarze gminy Włodowice wynosi 944,3 ha, z czego:

- 849,6 ha to tereny przeznaczone pod różne rodzaje zabudowy w obowiązujących planach miejscowych,
- 1,6 ha to tereny, na których znajduje się istniejąca zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa, i mieszkaniowo-usługowa położona poza terenami zabudowy, nie ujęta w obowiązujących planach miejscowych,
- 93,1 ha to tereny zabudowy projektowane w studium – poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych i poza terenami istniejącej zabudowy nie ujętej w obowiązujących dokumentach planistycznych.

W skali gminy ustalenia studium powodują przyrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w stosunku do dotychczasowej powierzchni terenów zabudowy wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych o 94,7 ha (z czego na 1,6 ha znajduje się istniejąca zabudowa), z powierzchni 849,6 ha do powierzchni 944,3 ha. W skali gminy udział terenów przeznaczonych pod zabudowę zwiększył się więc z 11% do 12,3%.

Nowa zabudowa faktycznie będzie mogła być lokalizowana na powierzchni ok. 389,3 ha z czego:

- 93,1 ha to tereny zabudowy projektowane w studium,
- 296,2 ha to rezerwy w terenach zabudowy wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, nie wykorzystane jeszcze pod zabudowę.

13. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru.

Czynnik	Tereny, których dot. oddziaływanie	Technologia, możliwość wystąpienia oddziaływania	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu słabym. Zaopatrzenie w energię ciepłą w oparciu o indywidualne lub grupowe źródła ciepła, poprzez indywidualne lub grupowe źródła ciepła z zastosowaniem: <ul style="list-style-type: none"> • systemów grzewczych opartych o niskoemisyjne źródła ciepła, • nośników energii wykorzystujących energię elektryczną, • urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii za wyjątkiem turbin wiatrowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wystąpią istotne zmiany. W dłuższej perspektywie możliwe ograniczenie niskiej emisji.
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Tereny komunikacji i ich otoczenia	Wystąpi głównie w otoczeniu istniejących dróg klasy KDG, KDZ, KDL i KDD.	<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie wystąpi wzdłuż istniejącej drogi wojewódzkiej KDG • Możliwe zwiększenie oddziaływania wzdłuż ulic : KDZ, KDL i KDD.
Emisja hałasu komunikacyjnego	Tereny komunikacji i tereny sąsiadujące	Wystąpi hałas komunikacyjny.	<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie wystąpi wzdłuż istniejącej drogi wojewódzkiej KDG • Możliwe zwiększenie oddziaływania wzdłuż ulic : KDZ, KDL i KDD.
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	W szczególności tereny usług i zabudowy techniczno-produkcyjnej	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu słabym
Przekształcenie krajobrazu	Obszary zainwestowania	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu słabym

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przekształcenie walorów widokowych	Tereny zabudowy	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu słabym. W niewielkim zakresie ograniczenie pola widoku zabudową.
Przekształcenie stosunków wodno-gruntowych	Obszary zainwestowania	Wystąpi wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni)	Oddziaływanie umiarkowane, lecz ograniczone stosunkowo niewielkim przyrostem terenów przeznaczanych pod zabudowę w stosunku do terenów już zainwestowanych.
Zanieczyszczenia wód na skutek zrzutu ścieków	<ul style="list-style-type: none"> • Obszary zainwestowania 	<p>Wystąpi.</p> <p>Ścieki odprowadzane do kanalizacji gminnej lub w terenie nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do czasu jego realizacji tymczasowe odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróżniania i transportu ścieków taborem asenizacyjnym do stacji zlewnych lub oczyszczalni ścieków, • odprowadzanie ścieków do indywidualnych oczyszczalni ścieków. 	Oddziaływanie zależnie od sprawności kanalizacji gminnej i urządzeń do oczyszczania ścieków
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Oddziaływanie umiarkowane, lecz ograniczone stosunkowo niewielkim przyrostem terenów przeznaczanych pod zabudowę w stosunku do terenów już zainwestowanych.
Likwidacja powierzchni biologicznej	Nowe tereny inwestycyjne	Wystąpi	W granicach określonych ustaleniami studium
Powstawanie odpadów komunalnych	Tereny zainwestowane	Wystąpi	Zależnie od sprawności gminnego systemu gospodarki odpadami
Powstawanie od-	Obiekty usługowe	Nie wystąpi	W założeniu odpady niebezpieczne podlegają utylizacji wg

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

padów niebezpiecznych	gowe i zabudowa techniczno-produkcyjna		przepisów odrębnych.
-----------------------	--	--	----------------------

Studium generuje oddziaływania niemal na wszystkie komponenty środowiska. Będzie to związane z rodzajem wprowadzanych nowych funkcji oraz lokalizacji tych funkcji zarówno względem terenów cennych przyrodniczo, jak i terenów już zainwestowanych.

Większość oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe (tj. powierzchnię ziemi, rośliny, zwierzęta, zabytki i dobra kultury) będzie miała charakter bezpośredni, ale ich natężenie będzie bardzo zróżnicowane. Oddziaływanie pośrednie będzie dotyczyło wód (powierzchniowych i podziemnych), lecz będzie to oddziaływanie umiarkowane.

Słabym oddziaływaniami skumulowanym będą poddawani ludzie (w wyniku niewielkiego pogorszenia klimatu akustycznego), różnorodność biologiczna i powietrze. Oddziaływanie na krajobraz i powierzchnię ziemi będzie umiarkowane.

Przewidywane oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania przedstawia poniższa tabela:

	rodzaj oddziaływania				czas			trwałość	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
obszary Natura 2000				- / s			- / s	- / s	
różnorodność biologiczna				- / s			- / s	- / s	
ludzie				- / s	- / s				- / s
zwierzęta	- / s						- / s	- / s	
rośliny	- / s						- / s	- / s	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	rodzaj oddziaływania				czas			trwałość	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
woda		- / u					- / u	- / u	
powietrze				- / s		- / s		- / s	
powierzchnia ziemi	- / u						- / u	- / u	
krajobraz				- / u			- / u	- / u	
klimat	o	o	o	o	o	o	o	o	o
zasoby naturalne /zasoby kopalin/	+ / u					+ / u		+ / u	
zabytki	+ / u					+ / u		+ / u	
dobra materialne	+ / u					+ / u		+ / u	

Objaśnienia:

- o brak oddziaływań
- + pozytywne oddziaływania
- negatywne oddziaływania:
- /s słabe
- /u umiarkowane
- /z znaczące – nie występuje

14. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji

jego ustaleń.

14.1 Zanieczyszczenie powietrza.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Realizacja ustaleń studium spowoduje lokalny wzrost natężenia ruchu na ulicach stanowiących obsługę komunikacyjną obszarów projektowanej zabudowy. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstać także dodatkowe parkingi. Układ drogowy w rejonie planowanych inwestycji jest w stanie przenieść dodatkowy ruch.

Zakładany w projekcie studium nieznaczny wzrost terenów zabudowy w stosunku do stanu obecnego użytkowania terenów spowoduje że natężenie ruchu w związku z obsługą komunikacyjną terenów istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy mieszkaniowej będzie niewielkie, a jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego będą natomiast tereny zabudowy usługowej, z uwagi na większą, aniżeli w przypadku zabudowy mieszkaniowej, potrzebę obsługi komunikacyjnej.

W przeważającej części obszary usługowe U1 wyznaczone w studium stanowią jednak adaptację istniejących już funkcji usługowych lub wykorzystanie na cele usługowe istniejącej zabudowy. Nowym obszarem usługowym wyznaczonym w studium są tereny zabudowy usługowej w Górze Włodowskiej wzdłuż drogi prowadzącej do Kotowic, w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych.

Skutkiem funkcjonowania obiektów usługowych wyznaczonych w studium nie będzie więc raczej znaczący wzrost natężenia ruchu samochodowego w stosunku do stanu obecnego, w wyniku czego nie nastąpi pogorszenie stanu zanieczyszczenia powietrza.

Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest ruch kołowy o coraz większym natężeniu i uciążliwości wzdłuż drogi wojewódzkiej, pełniącej funkcję obsługi ruchu lokalnego oraz tranzytowego ze znacznym udziałem pojazdów klasy ciężkiej.

Oczekuje się, że modernizacja istniejących dróg (np. poszerzenia pasów ruchu, wprowadzenie nawierzchni asfaltowych, zieleni izolacyjnej, przegród akustycznych) ograniczy niekorzystny wpływ ruchu kołowego na środowisko.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W celu ochrony powietrza do ustaleń studium wprowadzono ustalenie kształtowania zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.

Działalność usługowa i produkcyjna może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego. W obszarach objętych opracowaniem działalność produkcyjna i usługowa jest obecnie prowadzona w obszarach produkcyjno-usługowych P takich jak:

- ferma trzody chlewnej we Włodowicach,
- wytwórnia wód mineralnych Jura w Skałce,
- przedsiębiorstwo obsługi maszyn rolniczych POM w Rudnikach, obejmujące tereny składów, baz, magazynów,
- teren przemysłowo-składowy we Włodowicach w sąsiedztwie fermy kóz,
- teren przemysłowo-składowy związany z transportem i obsługą maszyn w Górze Włodowskiej.

Działalność produkcyjna związana z hodowlą jest też prowadzona obecnie w obszarze fermy koziej we Włodowicach (obszar RU).

Wszystkie wyznaczone w studium nowe tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej znajdują się w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych:

- we Włodowicach w sąsiedztwie fermy trzody chlewnej,
- w Skałce w sąsiedztwie wytwórni wód Jura w Skałce,
- w Rudnikach w rejonie POM-u.

W chwili obecnej istniejące obiekty produkcyjne nie stanowią źródła ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Studium nie wprowadza ograniczeń dla lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w obszarach produkcyjno-usługowych P oraz dla usług w obszarach usługowych U1 i mieszkaniowo-usługowych M2.

Ustalenia studium zawierają natomiast wiele ograniczeń w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko takich jak np.:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627, z późn. zm.) w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, zgodnie z rozporządzeniem Nr

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – 51/1423,

- możliwość uzupełniającej realizacji jedynie nieuciążliwej zabudowy usługowej, produkcji i rzemiosła w obszarach M1, M3,
- możliwość uzupełniającej realizacji jedynie nieuciążliwej zabudowy usługowej w obszarach M4,
- możliwość uzupełniającej realizacji jedynie nieuciążliwej produkcji i rzemiosła w obszarach M2, U1.

Zgodnie z ustaleniami studium jako „nieuciążliwa” została określona:

- zabudowa usługowa w zakresie usług służących zaspokojeniu potrzeb ludności, która:
 - nie stanowi przedsięwzięć określanych jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - nie powoduje uciążliwości dla użytkowników sąsiednich działek oraz pogorszenia standardów jakości środowiska lub przekroczenia standardów emisyjnych;
- zabudowa techniczno-produkcyjna lub zabudowa usługowa w zakresie rzemiosła, która:
 - nie stanowi przedsięwzięć określanych jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - nie powoduje uciążliwości dla użytkowników sąsiednich działek oraz pogorszenia standardów jakości środowiska lub przekroczenia standardów emisyjnych.

Z uwagi na ww. ograniczenia w obszarach M1, M3, M4 powstawać będą wyłącznie drobne funkcje usługowe towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, a w obszarach M1, M2, M3 i U1 nieuciążliwe funkcje produkcji i rzemiosła.

Zmiany jakie zostały wprowadzone do studium w stosunku do istniejącego stanu zagospodarowania terenów w zakresie obszarów produkcyjnych i usługowych są niewielkie, dlatego też można prognozować, że działalność usługowa i produkcyjna prowadzona na obszarze gminy nie przyczyni się do znacznego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,

- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Ustalenia studium wprowadzają regulacje mające na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego. Ustalono zaopatrzenie w ciepło w oparciu o niskoemisyjne źródła ciepła, nośniki energii wykorzystujące energię elektryczną oraz urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem turbin wiatrowych. Należy przy tym wskazać również na ustalenia studium, które dotyczą dopuszczenia lokalizacji w obszarach R4/PE urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących wyłącznie energię promieniowania słonecznego, w tym również o mocy przekraczającej 100 kW wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii. Lokalizację pozostałych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem turbin wiatrowych) dopuszcza się także w obszarach produkcyjno-usługowych P i obszarach infrastruktury technicznej IT.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie skutecznego ograniczenia negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania

na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Zachodnia część gminy leży w granicach GZWP nr 327, a wschodnia w granicach udokumentowanego GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód).

Teren gminy leży w granicach jeszcze nieustanowionego, projektowanego obszaru ochronnego jurajskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP-326 (według „Dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszarów ochronnych Zbiornika Wód Podziemnych Częstochowa (E) GZWP-326, opracowanej w 2008 r.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (art. 59 ust. 1) na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody, w celu ochrony tych zasobów przed degradacją. Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obszary ochronne ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w drodze aktu prawa miejscowego, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 60 ustawy).

Obszar ochronny dla GZWP „Zbiornik Częstochowa” (E) nr 326 nie został jeszcze ustanowiony, tym niemniej ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu.

Z uwagi na położenie obszaru gminy w granicach GZWP do ustaleń studium wprowadzono zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powodującej zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych mają również inne ustalenia studium i zaproponowane w nim rozwiązania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej.

Realizacja ustaleń studium wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy części terenów oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do uszczelnienia powierzchni, które powoduje zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań. Należy jednak w tym miejscu wskazać na niewielki przyrost powierzchni nowych terenów zabudowy wyznaczonych w studium w stosunku do aktualnego przeznaczenia, zgodnego z obowiązującymi planami.

Ponadto wprowadzone do projektu studium zapisy takie jak obowiązek zachowania określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej, zróżnicowane w zależności od strefy i rodzaju zabudowy pozwolą na zachowanie lokalnej retencji oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.

Ustalenia projektu studium wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej.

Wody deszczowe z połąci dachowych traktowane są jako wody czyste, niewymagające stosowania jakichkolwiek urządzeń podczyszczających. Natomiast charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczenia ścieków deszczowych z terenów komunikacji jest zawiesina i substancje ropopochodne; stężenie zanieczyszczeń jest w głównej mierze uzależnione od natężenia ruchu.

Wody opadowe z terenów zabudowy mieszkaniowej z uwagi na niewielkie natężenie ruchu i jego strukturę (wyłącznie pojazdy klasy lekkiej) nie będą stanowić zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego. Korzystnym rozwiązaniem w aspekcie bilansu wodnego terenu oraz reżimu odbiorników jest stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i odprowadzanie wód opadowych na tereny zielone lub ich czasowe magazynowanie, a następnie wykorzystanie dla pielęgnacji terenów zieleni.

Zgodnie z ustaleniami studium odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni nie narażonych na zanieczyszczenie ma następować na własny teren nieutwardzony, z dopuszczeniem odprowadzenia wód do urządzeń kanalizacji deszczowej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa i produkcyjna, odprowadzanie wód deszczowych zależne będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej. W ustaleniach studium zakłada się ujmowanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu o trwałej nawierzchni dróg, parkingów, terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w szczelne systemy kanalizacyjne zamknięte lub w systemy otwarte wraz z odprowadzeniem do odbiornika ścieków spełniających wymagane standardy czystości.

Gmina nie posiada na swoim terenie żadnych oczyszczalni ścieków. Wg danych GUS w 2014 r. z sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni korzystało 195 osób, co stanowiło 3,7% ogółu ludności gminy. Zbiorczym systemem odprowadzania ścieków objęta jest wyłącznie część miejscowości Rudniki i fragment miejscowości Skałka, z której ścieki są odprowadzane do Zawiercia.

Gospodarstwa nie objęte siecią kanalizacyjną zaopatrzone są w indywidualne zbiorniki do gromadzenia ścieków sanitarnych lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenie gminy ścieki są odprowadzane do 1105 zbiorników bezodpływowych oraz do 8 oczyszczalni przydomowych.

Brak podstawowej infrastruktury kanalizacyjnej jest istotnym ograniczeniem rozwoju gospodarczego gminy, szczególnie w kierunku związanym z rozwojem turystyki. Dodatkowy problem stanowi położenie większej części obszaru gminy w zlewni Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Częstochowa E 326, który jest zanieczyszczany za sprawą mocno ograniczonej infrastruktury sanitarnej.

Zgodnie z „Aktualizacją gospodarki wodno-ściekowej dla gminy Włodowice” przewiduje się objęcie maksymalnych obszarów gminy siecią kanalizacyjną, ale pod warunkiem opłacalności ekonomicznej wynikającej z efektywności kosztownej budowy i późniejszej eksploatacji urządzeń sieci kanalizacji. Warunek ten jest na obszarze gminy Włodowice trudny do uzyskania ze względu na znaczne rozproszenie osiedli zabudowy, stąd nie ma możliwości samodzielnego ubiegania się o ustanowienie aglomeracji ponad 2000 RLM. Z aktualnej koncepcji gospodarki wodno-ściekowej dla gminy Włodowice oraz sposobu wyznaczania aglomeracji wynika, że jedynie Rudniki mogą zostać wpisane do aglomeracji Zawiercia. Możliwe jest też podłączenie do sieci kanalizacyjnej Włodowic i Parkoszowic, z uwagi na to, że we Włodowicach przypada 82 mieszkańców na 1 km sieci, a w Parkoszowicach 32 (w obu tych miejscowościach wskaźnik ten jest bardzo niski). Zakłada się też objęcie w przyszłości zbiorczym systemem odprowadzania ścieków miejscowości Skałka.

W pozostałych miejscowościach gminy nie spełniających warunków aglomeracji takich jak Hucisko, Rzędkowice, Zdów, Morsko, Góra Włodowska budowa sieci kanalizacyjnej nie jest zasadna ekonomicznie. W miejscowościach tych realizacja sieci kanalizacyjnej byłaby utrudniona ze względu na ukształtowanie terenu, wymuszające konieczność realizacji wielu przepompowni i długich odcinków

tłocznych.

W miejscowościach tych przewiduje się indywidualne systemy odprowadzania ścieków takie jak szczelne, bezodpływowe zbiorniki i indywidualne oczyszczalnie ścieków.

Z uwagi na ww. uwarunkowania w studium zawarto ustalenie, że należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej tych terenów, na których jest to ekonomicznie uzasadnione. Z uwagi na liczbę mieszkańców i możliwość powiązań infrastrukturalnych w ustaleniach studium wskazano na jest realizacja sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Rudniki, Włodowice, Parkoszowice i Skałka.

W terenach nie objętych zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej dopuszcza się:

- do czasu jego realizacji tymczasowe odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróżniania i transportu ścieków taborem asenizacyjnym do stacji zlewnych lub oczyszczalni ścieków,
- odprowadzanie ścieków do indywidualnych oczyszczalni ścieków, w tym w szczególności w miejscowościach takich jak Hucisko, Rzędkowice, Zdów, Morsko, Góra Włodowska.

Wprowadzone do ustaleń studium wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.), w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę niewielki przyrost powierzchni projektowanych terenów zabudowy w stosunku do obecnej powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę, można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń studium nie nastąpi znaczący wzrost ilości ścieków. Skutki realizacji ustaleń studium dla jakości wód podskórnych i podziemnych nie będą znaczące. Istotne dla lokalnych zasobów wód podziemnych mogą okazać się natomiast skutki ograniczenia infiltracji wód opadowych

do gruntu, wynikające z pokrycia powierzchni terenu zabudową i nawierzchniami szczelnymi. Prawdopodobny ubytek zasilania zasobów wód podziemnych będzie jednak mniejszy niż wynika to z bezwzględnego areału powierzchni uszczelnionych, dzięki dopuszczeniu w ustaleniach planu odprowadzania wód deszczowych na własny teren nieutwardzony, dzięki czemu wody opadowe będą mogły częściowo infiltrować bezpośrednio do gruntu.

Szczególne znaczenie dla ochrony stosunków wodnych terenu ma zapewnienie efektywnie funkcjonujących terenów zieleni, regulujących obieg wody poprzez retencję gruntową i utrzymujących równowagę wodną w glebie oraz pełniących funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Na terenie gminy w miejscowości Włodowice znajduje się nieczynne wysypisko śmieci. W ustaleniach studium teren zamkniętego wysypiska został przeznaczony pod obszary infrastruktury technicznej.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową i techniczno-produkcyjną wiąże się z powstawaniem odpadów, głównie komunalnych, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych, w tym odpadów niebezpiecznych, winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z art. 228. 1. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.) uchwały dotyczące przyjęcia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami straciły moc.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń studium na środowisko.

W ustaleniach studium w zakresie gospodarki odpadami utrzymuje się dotychczasowy system selektywnej zbiórki odpadów z dążeniem do segregacji u źródła ich powstania. Zgodnie ze studium punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być łatwo dostępne dla wszystkich miesz-

kańców gminy, należy również dążyć do podniesienia świadomości społecznej mieszkańców w ramach edukacji ekologicznej, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów oraz ich selektywnej zbiórki. W przypadku wykrycia „dzikich” wysypisk w studium zaleca się ich likwidację wraz z rekultywacją terenu. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

14.3 Ochrona powierzchni ziemi.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu studium.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu studium na powierzchnię ziemi zaznaczy się głównie w fazie zagospodarowywania terenów dla nowo projektowanych funkcji i wynikać będzie z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowo projektowanej zabudowy, realizacji terenów komunikacji oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Wpływ na ukształtowanie powierzchni będzie nieznaczny, o miejscowym zasięgu, ale nieodwracalnym charakterze – projektowana zabudowa w większości wymagać będzie jedynie prac mikroniwelacyjnych.

Wpływ realizacji ustaleń studium na pokrywą glebową będzie wynikiem konieczności zdjęcia wierzchniej warstwy gleby w granicach projektowanych prac ziemnych i budowlanych, zniekształcenia profilu oraz zmiany właściwości fizykochemicznych gruntów w otoczeniu. Możliwe jest przesuszenie lub zawodnienie gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych. Zasadniczym skutkiem realizacji ustaleń studium jest uszczuplenie terenów biologicznie czynnych. Biorąc jednak pod uwagę niewielką powierzchnię nowoprojekto-

wanych terenów zabudowy, które wraz z układem komunikacyjnym obejmują obszar o łącznej powierzchni ok. 93,1 ha, można stwierdzić, że w skali gminy ubytek powierzchni biologicznie czynnej będzie niewielki.

Należy również wskazać na fakt, że tylko część obszarów zabudowy zostanie faktycznie zabudowana, z uwagi na wymóg zachowania określonych w ustaleniach studium minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej i zabudowy usługowej.

14.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują tereny i obszary górnicze. Występują natomiast 3 udokumentowane złoża:

- złoża rud cynku i ołowiu: „Marciszów”
- złoża kamieni drogowych i budowlanych „Rudniki II”
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Rudniki”

Granice złóż zostały oznaczone na rysunku studium.

Złoża te podlegają ochronie na podstawie ustawy prawo geologiczne i górnicze. Poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin oraz ich eksploatacja na terenie gminy może się odbywać na podstawie stosownych koncesji, po spełnieniu wymogów określonych przepisami odrębnymi. Ustalenia studium nie wprowadzają ograniczeń w zakresie możliwości wykorzystania ww. kopalin.

W granicach występowania złóż w studium wyznaczone zostały następujące obszary:

- złoża „Rudniki II” - obszar rolniczy R1,
- złoża „Rudniki” – obszary wód powierzchniowych WS, fragment obszaru produkcyjno-usługowego P i fragment obszaru rolniczego R2,
- złoża „Marciszów” - złoża to obejmuje duży obszar w południowej części gminy na granicy z miastem Zawiercie, w miejscowości Rudniki i Skałka. W rejonie występowania złoża dominują obszary lasów ZL1, wskazane do zalesień ZL2, rolnicze R1, zieleni w dolinach cieków R3, wód powierzchniowych WS. Złoża występuje też w obszarach zainwestowanych takich jak: obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej M1, mieszkaniowo-usługowe M2, usługowe U1, obsługi produkcji rolniczej i leśnej RU, cmentarza ZC i ujęcia wody IT. Obszary zabudowy znajdujące się w rejonie występowania złoża obejmują obszary istniejącej zabudowy ujęte w obowiązujących planach

miejscowych, w większości też już zainwestowane. W studium zakłada się nieznaczne powiększenie terenów zabudowy w obszarach M1, wyłącznie w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy jako ich uzupełnienia.

Na rysunku studium nr 2 pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, wskazano obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Obszar ten obejmuje tereny zabudowy M1, M2, U1 i ZC położone w Rudnikach i Skałce w rejonie występowania złoża rud cynku i ołowiu „Marciszów”.

14.5 Hałas i wibracje.

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska rozróżnienie terenów o różnych dopuszczalnych poziomach hałasu powinno zostać wykonane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja ustaleń studium może się wiązać z powstaniem nowych źródeł emisji hałasu.

Największym źródłem hałasu w gminie jest układ komunikacyjny, w tym głównie droga wojewódzka nr 792, przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy. Jej uciążliwość jest największa w rejonie przysiółków Jęderki, Wygoda. Tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się w tym rejonie gminy nie są jednak wyeksponowane w kontekście oddziaływania fal akustycznych, a ich odległość od drogi jest na tyle duża, że obszary te nie są narażone na oddziaływanie hałasu o ponadnormatywnych wartościach. Pozostałe drogi znajdujące się na terenie gminy obsługują przede wszystkim ruch lokalny i emitują znacznie mniejszą ilość hałasu. Na stopień zagrożenia hałasem poza intensywnością ruchu pojazdów wpływa na terenie gminy przede wszystkim stan techniczny dróg.

Minimalizacji emisji hałasu komunikacyjnego służyć może budowa ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych, gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych, obsad zielenią izolacyjną i towarzyszącą w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne.

Z uwagi na potrzebę zapewnienia właściwych warunków akustycznych w ustaleniach studium wskazano na konieczność sukcesywnej realizacji zabezpieczeń przeciwhałasowych i zabezpieczeń przed zanieczyszczeniami powietrza emitowanymi przez ruch drogowy na drodze wojewódzkiej w miarę wzrostu jego natężeń (odsunięcie linii zabudowy od drogi przy wyznaczaniu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ww. dróg, ekrany akustyczne, pasy zieleni izolacyjnej).

Do ograniczenia uciążliwości komunikacyjnej przyczyni się również modernizacja dróg i ulic oraz budowa nowych tras komunikacyjnych, przy stosowaniu nawierzchni właściwych dla rzeczywistej

prędkości pojazdów.

Większe zagrożenie w gminie Włodowice stanowi hałas komunikacyjny związany jest także z transportem kolejowym, z uwagi na przebieg Centralnej Magistrali Kolejowej. CMK przebiega środkiem kompleksów leśnych zachodniej części gminy, a następnie wzdłuż granicy północnej gminy w pobliżu przysiółka Kolonia w Górze Włodowskiej, Piaskowe Przeczki, Wygoda, Zdów Młyny.

W ustaleniach studium wskazano również na konieczność uwzględnienia uciążliwości oddziaływania linii kolejowych, szczególnie w aspekcie zamierzonej modernizacji linii kolejowych i przystosowania ich do osiągania prędkości min. 250 km/h w ruchu pasażerskim, co wiązało się będzie ze znacznym zwiększeniem uciążliwego oddziaływania hałasu. Za najbardziej narażone na hałas generowany przez kolej uznać należy miejscowości Dzibice, Browarek i Białą Błotną.

Na terenie gminy Włodowice naturalną barierą akustyczną dla linii kolejowej stanowią tereny leśne w części zachodniej i północno-zachodniej, a także na wschód od drogi Włodowice-Niegowa. Dodatkowo hałas ogranicza wkomponowanie traktacji kolejowej w wąwóz, którym szlak biegnie na odcinku pomiędzy Górą Włodowską a skrzyżowaniem z drogą nr 792.

Ważną rolę może odgrywać specyficzne ukształtowanie morfologiczne ograniczające rozchodzenie się fal akustycznych. Rzeźba terenu na pograniczu gmin Włodowice i Kroczyce w postaci pasma wzgórz wapiennych izolują tereny zabudowy gminy od negatywnego wpływu hałasu wywołanego przez transport kolejowy.

W strukturze obszarów zabudowy wyznaczonych w studium obszarze planu dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i komunikacji. Adaptowane i nowo projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej nie wpłyną na znaczącą zmianę warunków akustycznych. Skutki płynące z podwyższenia skali emisji akustycznej będą odwracalne, miejscowe oraz krótkotrwałe (lokalny ruch pojazdów). Tereny zabudowy mieszkaniowej stanowią jednocześnie źródła hałasu i obiekty chronione przed hałasem. Funkcjonowanie terenów mieszkaniowych powoduje emisję hałasu o niewielkim poziomie, związanym z bytowaniem ludzi.

Dopuszczona w ustaleniach studium na większości obszarów zabudowy mieszkaniowej uzupełniająca funkcja usługowa została ograniczona wyłącznie do usług służących zaspokojeniu potrzeb ludności, które nie stanowią przedsięwzięć określanych jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i nie powodują uciążliwości dla użytkowników sąsiednich działek oraz pogorszenia standardów jakości środowiska lub przekroczenia standardów emisyjnych.

Z uwagi na ww. ograniczenia w obszarach M1, M3, M4 powstawać będą wyłącznie drobne funkcje

usługowe towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, które nie będą stanowiły uciążliwości akustycznej dla sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej chronionych akustycznie.

Potencjalnym źródłem hałasu będą natomiast obszary usługowe U1, z uwagi na większą, aniżeli w przypadku zabudowy mieszkaniowej, potrzebę obsługi komunikacyjnej. Realizacja działalności usługowej w tych obszarach w większości stanowi adaptację istniejącego zagospodarowania, co nie wpłynie zasadniczo na warunki akustyczne – sama działalność przeważnie nie wiąże się z emisją hałasu, nie wymaga również intensywnej obsługi komunikacyjnej, która mogłaby podwyższyć poziom hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę powyższe można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń studium w zakresie funkcji usługowych nie nastąpi wzrost emisji hałasu.

Źródłem ponadnormatywnego hałasu może być również działalność produkcyjna.

Studium nie wprowadza ograniczeń dla lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w obszarach produkcyjno-usługowych P oraz dla usług w obszarach usługowych U1 i mieszkaniowo-usługowych M2. Ujęte w studium obszary produkcyjno-usługowe obejmują już istniejące tereny przemysłowe (ferma trzody chlewnej we Włodowicach, wytwórnia wód mineralnych Jura w Skałce, przedsiębiorstwo obsługi maszyn rolniczych POM w Rudnikach, teren przemysłowo-składowy we Włodowicach w sąsiedztwie fermy kóz, teren przemysłowo-składowy związany z transportem i obsługą maszyn w Górze Włodowskiej) i nowe tereny przemysłowe wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych (we Włodowicach w sąsiedztwie fermy trzody chlewnej, w Skałce w sąsiedztwie wytwórni wód Jura w Skałce, w Rudnikach w rejonie POM-u).

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu przez zakłady przemysłowe może być ograniczona lub wyeliminowana przez:

- realizację nasadzeń zieleni izolacyjną,
- kontynuację stosowania w procesach produkcyjnych i eksploatacyjnych urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu,
- odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

W studium zawarto następujące ustalenia, których celem jest ochrona przed hałasem:

- 1) zapewnienie odpowiedniego standardu technicznego drodze wojewódzkiej, w celu ograniczenia jej uciążliwości,
- 2) lokalizowanie nowej zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi wzdłuż drogi wojewódzkiej i terenów kolei, wymaga zachowania odległości zapewniającej ochronę przed hałasem w zależności od rodzaju tej zabudowy,
- 3) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego tereny narażone na ponadnormatywne emisje hałasu należy przeznaczać na takie użytkowania, które nie są objęte ochroną przed hałasem (np. tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej, zabudowy usługowej itp.) lub na których dopuszczalne poziomy hałasu mogą być podwyższone (np. tereny mieszkaniowo – usługowe),
- 4) stosowanie pasów zieleni izolacyjnej, przegród akustycznych wzdłuż istniejących dróg o wysokim natężeniu ruchu i wzdłuż terenu kolei, sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej,
- 5) w przypadku lokalizacji nowych uciążliwych funkcji produkcyjnych lub usługowych stosowanie zieleni izolacyjnej, lub lokalizację tych obiektów w oddaleniu od terenów chronionych przed hałasem,
- 6) stosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących zanieczyszczenie hałasem.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową i produkcyjną, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń studium nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i

telewizyjne.

Realizacja ustaleń studium może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r., Nr 192, poz. 1883), określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami studium w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą być wyznaczane tereny zabudowy mieszkaniowej w ramach następujących wyznaczonych w studium obszarów M1, M2, M3, M4, M5, M6. Mogą być też wyznaczone uzupełniająco na fragmentach obszarów U1, oraz w granicach pozostałych obszarów, gdzie każdorazowo dopuszcza się zachowanie, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejącej zabudowy.

Na terenach, które zostaną przeznaczone w planie na cele zabudowy jednorodzinnej będzie mogła powstawać infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu, w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 880 z późn. zm.). Infrastruktura ta obejmuje kanalizację kablową, linię kablową podziemną, instalację radiokomunikacyjną wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, szafy i słupki telekomunikacyjne oraz inne podobne urządzenia i obiekty, a także

związany z nimi osprzęt i urządzenia zasilające, jeżeli nie są zaliczone do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000.

W obszarze objętym opracowaniem wyznaczone zostały obszary IT, w których są już zlokalizowane stacje bazowe telefonii komórkowej. Stacje te zlokalizowane są w miejscowości Hucisko, w Zdowie, i w Górze Włodowskiej. Stacje te zapewniają obecnie obsługę całej gminy.

Na pozostałych terenach będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2010r., Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektroagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, w tym także o mocy przekraczającej 100 kW.

Instalacja fotowoltaiczna również wytwarza stałe pole magnetyczne, ponieważ w wyniku przepływu prądu w przewodniku, tworzy się wokół niego pole magnetyczne. Wartość natężenia pola magnetycznego w powietrzu dla instalacji modułów fotowoltaicznych, to zgodnie z dostępnymi opracowaniami zaledwie ułamek naturalnego promieniowania magnetycznego ziemi oraz jeszcze mniejszy ułamek dopuszczalnego poziomu wg Rozporządzenia Ministra Środowiska. Pole modułów fotowoltaicznych nie ma najmniejszego wpływu elektromagnetycznego na otaczające środowisko oraz ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem występują napowietrzne linie wysokiego i średniego napięcia. W celu ochrony przed promieniowaniem niejonizującym do studium wprowadzono ustalenie eliminowania i ograniczania zabudowy w polach elektromagnetycznych linii wysokiego napięcia i stacji elektromagnetycznych. W ustaleniach studium wskazano też na dążenie do przebudowy istniejących sieci i realizacji nowych sieci energetycznych w wykonaniu ziemnym kablowym.

Zgodnie z ustaleniami studium ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Kryteria charakteryzujące poważne awarie precyzuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 roku (Dz. U. z 2003r., Nr 5 poz. 58) w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, i tak o poważnej awarii mówimy o ile spełnia jedno z następujących kryteriów:

- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej z substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii;
- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku, jeżeli powodują między innymi co najmniej jeden z następujących rodzajów skutków w środowisku:
 - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem poniższych punktów,
 - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie obiektu poddanego pod ochronę, na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w drodze uznania za pomnik przyrody lub stanowisko dokumentacyjne,

- o trwałe uszkodzenie lub zniszczenie jednego lub kilku elementów przyrodniczych środowiska, bez względu na wielkość uszkodzonej lub zniszczonej powierzchni, na obszarze poddanym pod ochronę na podstawie przepisów o ochronie przyrody, stanowiącym park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo – krajobrazowy,
- o zanieczyszczenie cieku naturalnego lub kanału, na długości co najmniej 5 km,
- o zanieczyszczenie poziomów wodonośnych wód podziemnych na obszarze ich zalegania, o powierzchni co najmniej 1 ha.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. nr 30 poz. 208 z późn. zm.) określa rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na terenie gminy Włodowice, ani w jej sąsiedztwie nie występują takie obiekty.

Studium nie wprowadza ograniczeń dla lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w obszarach produkcyjno-usługowych P oraz dla usług w obszarach usługowych U1 i mieszkaniowo-usługowych M2. Ujęte w studium obszary produkcyjno-usługowe obejmują już istniejące tereny przemysłowe (ferma trzody chlewnej we Włodowicach, wytwórnia wód mineralnych Jura w Skałce, przedsiębiorstwo obsługi maszyn rolniczych POM w Rudnikach, teren przemysłowo-składowy we Włodowicach w sąsiedztwie fermy kóz, teren przemysłowo-składowy związany z transportem i obsługą maszyn w Górze Włodowskiej) i nowe tereny przemysłowe wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów przemysłowych (we Włodowicach w sąsiedztwie fermy trzody chlewnej, w Skałce w sąsiedztwie wytwórni wód Jura w Skałce, w Rudnikach w rejonie POM-u).

Ustalenia studium zawierają natomiast wiele ograniczeń w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko takich jak np. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, czy ograniczenia dla realizacji usług lub produkcji stanowiącej przedsięwzięcia określane jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w obszarach M1, M3, M4 i takie same ograniczenia dla produkcji w obszarach M2 i U1.

Ww. ustalenia studium można traktować jednocześnie jako ograniczenia dla lokalizacji zakładów które mogłyby być zakwalifikowane jako zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR) i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR).

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również

wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

Nie można wykluczyć awarii związanej z wypadkami komunikacyjnymi pojazdów ciężarowych, transportujących materiały niebezpieczne drogą wojewódzką Żarki Kroczyce, chociaż droga ta z racji swoich powiązań raczej nie prowadzi ruchu tranzytowego. Zarządcy drogi są zobowiązani do stałego monitorowania i kontroli tras przejazdu samochodów przewożących substancje niebezpieczne, tak by nie przebiegały one przez tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej i obszary cenne przyrodniczo.

W wyniku różnych czynników występuje także możliwość uszkodzenia instalacji energetycznych, ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych. Awaryjne uszkodzenia tych urządzeń mogą utrudnić funkcjonowanie gospodarstw domowych i zakładów pracy, mogą sparaliżować komunikację, czy też prowadzenie działań ratowniczych.

W części obszaru gminy występuje obecnie sieć gazowa. W przypadku realizacji tej sieci w pozostałych obszarach gminy wymagania dotyczące odległości projektowanych obiektów budowlanych od gazociągów, a także warunki realizacji infrastruktury technicznej oraz nasadzeń roślinności określają przepisy odrębne.

14.8 Klimat.

Realizacja ustaleń studium wydaje się mieć niewielki wpływ na klimat obszaru opracowania, jak również na lokalne warunki klimatyczne. Z uwagi na istniejące zainwestowanie terenu, nieznaczny wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w nowych obszarach wskazanych pod zainwestowanie, a zwłaszcza pod tereny nowej zabudowy i komunikacji. W najbliższym sąsiedztwie zabudowy i dużych powierzchni o utwardzonej nawierzchni (drogi, parkingi) należy oczekiwać wzrostu średnich temperatur i spadku wilgotności powietrza.

Kształtowaniu właściwych warunków przewietrzania terenu, szczególnie w związku z wprowadzeniem źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych służyć będą tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra. Podsumowując, nie należy oczekiwać niekorzystnych zmian mikro- i mezo klimatu analizowanego obszaru.

14.9 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego.

Zgodnie z ustaleniami projektu studium w obszarze gminy zostały zaprojektowane nowe obszary

zabudowy, wyznaczone na zasadzie uzupełnienia istniejącego układu osadniczego. Większość wyznaczonych w studium obszarów zabudowy sąsiaduje z terenami zabudowy wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Wyjątek stanowią ujęte w studium obszary zabudowy istniejącej, które nie były ujęte w poprzednich opracowaniach planistycznych.

W ustaleniach studium dla obszaru objętego opracowaniem wprowadzono szczegółowe wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania poszczególnych rodzajów zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowych inwestycji w przestrzeń wsi.

Parametry te zostały określone dla poszczególnych rodzajów zabudowy: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej i zabudowy usługowej. Dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ustalono przyjęcie odpowiednich wskaźników w planie miejscowym jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie dopuszczając przy tym do powstania zabudowy o więcej niż 4 mieszkaniach w budynku, a dla zabudowy rekreacji indywidualnej - jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dla pozostałych typów zabudowy, w tym dla zabudowy techniczno-produkcyjnej i terenów sportu i rekreacji w ustaleniach studium nie ustalono wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wskazując na ustalenie tych wskaźników na etapie opracowania planu miejscowego z uwzględnieniem wymagań zachowania ładu przestrzennego.

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zostały określone dla ww. typów zabudowy w zróżnicowaniu dla poszczególnych stref, na które podzielono obszar gminy:

- 1) Strefa A - Strefa osadnicza centralna związana z rozwojem funkcji mieszkaniowo-usługowej.
Strefa ta obejmuje zabudowane tereny gminy w miejscowościach Włodowice, Parkoszewice, Rudniki, Skałka, pozostające w bliskim sąsiedztwie miasta Zawiercie, położone poza granicą PKOG. W strefie tej występuje największa koncentracja obiektów usługowych i produkcyjnych gminy.
- 2) Strefa B - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji rekreacyjno-turystycznej.
Strefa ta obejmuje obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych w miejscowości Morsko, Rzędkowice, Hucisko i Zdów, położone w granicach PKOG oraz część osady Młyny w Zdowie znajdującą się w otulinie PKOG.
- 3) Strefa C - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej w granicach Parku.

Strefa obejmuje tereny o niskiej intensywności zabudowy i zróżnicowanym charakterze, położone w Parkoszowicach, Włodowicach i w Górze Włodowskiej. Strefa ta obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej i istniejącej zabudowy techniczno-produkcyjnej położone w granicach PKOG, w Podstrefie IIB.

- 4) Strefa D - Strefa osadnicza związana z rozwojem funkcji mieszkaniowej.

Strefa obejmuje tereny o niskiej intensywności zabudowy i zróżnicowanym charakterze, położone we Włodowicach, Rzędkowicach, Morsku i w Górze Włodowskiej, poza granicą PKOG.

- 5) Strefa E - Strefa lasów i zalesień.

Strefa obejmuje zwarte kompleksy leśne występujące na terenie gminy i tereny do nich przyległe. Lasy objęte tą strefą pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

- 6) Strefa F – Strefa przyrodnicza.

Strefa ta obejmuje obszary położone w całości w granicach PKOG, w tym rejon Skał Rzędkowickich. Strefa ta stanowi najcenniejszy pod względem przyrodniczym i krajobrazowym obszar gminy. Obejmuje tereny położone w obszarze Natura 2000 i w Podstrefie PKOG IB.

Ww. strefy już w stanie istniejącym różnią się charakterem, intensywnością zabudowy, jej wysokością i gabarytami. Ustalone w studium zróżnicowanie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych rodzajów zabudowy w strefach A, B, C, D, E i F należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia potrzeb kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony walorów krajobrazowych.

W ustaleniach studium wskazano na konieczność zachowania unikalnych walorów krajobrazowych terenu, przeciwdziałania rozpraszaniu się zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych oraz planowania terenów zabudowy w kompleksach uporządkowanych przestrzennie.

Wyznaczając nowe obszary zabudowy w ustaleniach studium kierowano się potrzebą ochrony walorów krajobrazowych, w tym np. pozostawiono wolne od zabudowy obszary położone w strefie „K” ochrony ekspozycji krajobrazu, która została wytyczona w oparciu o analizę terenową. Strefa ta obejmuje:

- obszary położone na południowy zachód od centrum Włodowic (widok na Włodowice od strony Rudnik),
- obszary położone na północny wschód od centrum Włodowic (widok na Włodowice od strony Rzędkowic),
- obszary położone w Rudnikach, Skałce i Kopaninach z otwarciem widokowym na Włodowice i Skałki Rzędkowickie,

- obszary położone w Zdowie w rejonie drogi ze Zdowa do Bliżyc z otwarciem widokowym na Skałki Kroczyckie.

W ustaleniach studium dla tej strefy wskazano na potrzebę ochrony tych terenów przed zalesieniami i przed lokalizacją obiektów przesłaniających otwarcia krajobrazowe, w tym na ograniczenie wysokości obiektów i urządzeń budowlanych (do wysokości istniejących obiektów) oraz wprowadzenie zakazu lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych.

Nowo projektowane obszary zabudowy stanowią logiczną kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy, co w efekcie pozwoli na racjonalne zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni. W celu ochrony walorów krajobrazowych obszaru należy dbać o przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w zakresie rozplanowania układu komunikacyjnego, linii zabudowy, kompozycji zieleni, a także dostosowania skali i formy nowo projektowanej i modernizowanej zabudowy do już istniejącej, w zakresie rozplanowania, skali i bryły i użytych materiałów. Obiekty usługowe i produkcyjne, adaptowane i noworealizowane dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka, zagospodarowanie otoczenia).

Zgodnie z ustaleniami studium ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej będzie realizowana poprzez:

- zachowanie i ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- ochronę obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz ochronę stanowisk archeologicznych zgodnie z ewidencją Archeologicznego Zdzjęcia Polski poprzez ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dla obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków w ustaleniach studium określono szczegółowe zasady ochrony do ustalenia w planach miejscowych.

W studium nie określono obiektów lub obszarów wskazanych do ochrony jako dobra kultury współczesnej. Wskazano natomiast do objęcia ochroną w planie miejscowym następujące obiekty i obszary o wartościach kulturowych:

- strefę historycznych układów przestrzennych – strefa obejmuje historyczne układy przestrzenne z typowym układem zabudowy osiedli wiejskich w miejscowościach Góra Włodowska, Morsko, Parkoszowice, Rzędkowice, Włodowice, Zdów, z zachowanymi typowymi dla tych miejscowości układami zabudowy. W ustaleniach studium dla tej strefy wskazano na konieczność zachowania typowych dla tych miejscowości układów zabudowy, których charakterystyczną ce-

chę jest lokalizowanie w pierwszej linii zabudowy budynków mieszkalnych, a budynków gospodarczych w drugiej linii. W ustaleniach studium wskazano na konieczność wyznaczenia w planie miejscowym obowiązującej linii zabudowy dla budynków mieszkalnych. W wykończeniach elewacji budynku należy stosować tradycyjne materiały budowlane (drewno, kamień, cegła) lub materiały zbliżone wyglądem do tradycyjnych.

- Strefę „OW” obserwacji archeologicznej, obejmującej obszar prawdopodobnego występowania relikwów archeologicznych - w paśmie Skał Rzędkowickich, w rejonie pozostałości dworu drewnianego we Włodowicach, w rejonie zamku Morsko i skały Mały Okiennik oraz w dolinie rzeki Rak. Celem ochrony w tej strefie jest zachowanie, ochrona oraz zabezpieczenie terenu przed niszczeniem.

Ww. ustalenia studium zapewniają właściwą ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków znajdujących się na terenie gminy.

W ustaleniach studium wykluczono możliwość lokalizacji wszelkich turbin wiatrowych. Ustalenia studium dopuszczają natomiast lokalizację w obszarach R4/PE urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących wyłącznie energię promieniowania słonecznego, w tym również o mocy przekraczającej 100 kW wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii. Lokalizację pozostałych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem turbin wiatrowych) dopuszcza się także w obszarach produkcyjno-usługowych P i obszarach infrastruktury technicznej IT.

Zgodnie z ww. ustaleniami w obszarach R4/PE będą mogły powstawać wyłącznie instalacje fotowoltaiczne.

Ewentualna lokalizacja systemów fotowoltaicznych nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska naturalnego. Systemy te nie stanowią źródła hałasu i zanieczyszczeń emitowanych do środowiska. Działanie systemów fotowoltaicznych nie powoduje emisji gazów, produkcji odpadów i nie powoduje bezpośredniego zagrożenia zdrowia ludzi. Przedsięwzięcia tego rodzaju nie będą stanowiły uciążliwości zarówno w fazie realizacji, jak też w fazie eksploatacji. Bezpośrednie oddziaływania będą miały zasięg lokalny i ograniczą się do terenu, na którym prowadzone będą prace budowlane. Inwestycja w zakresie lokalizacji instalacji fotowoltaicznej nie będzie wymagała prac gruntowych odbiegających od standardowych prac wykonywanych dotychczas w ramach prac rolnych. Nie przewiduje się też budowy dróg dojazdowych i placów, niwelacji terenu oraz przemieszczania mas ziemnych. Instalacje fotowoltaiczne nie będą stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazo-

wej. Wysokość instalacji fotowoltaicznej przeważnie nie przekracza wysokości budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Analizując wpływ planowanych inwestycji na walory krajobrazowe należy zwrócić uwagę na fakt, że zabudowa systemami fotowoltaicznymi może stanowić ingerencję w krajobraz na określony okres czasu np. na około 25 lat. Po demontażu urządzeń i rekultywacji terenu krajobraz powróciłby do stanu pierwotnego i byłby w takim samym stanie dostępny dla kolejnych pokoleń.

Biorąc pod uwagę zapisy studium oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

Z uwagi na położenie części obszaru gminy w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu studium na tą formę ochrony przyrody w kontekście zgodności z ustaleniami planu ochrony zawarto w rozdziale 15 niniejszej prognozy.

14.10 Ocena wpływu ustaleń studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Wprowadzone poprzez realizację założeń analizowanego studium zmiany dotyczące fauny i flory analizowanego terenu będą się wiązały z wprowadzeniem kompleksów urządzonej zieleni w formie jednolitych przestrzeni trawiastych, zespołów bylin, kompleksów drzew i zakrzewień. Oddziaływanie jakie przyniosą planowane inwestycje będzie się wiązało z wprowadzeniem obiektów budowlanych na tereny wolne od zabudowy, bądź zabudowane w minimalnym stopniu. Część analizowanych obszarów zawiera się w granicach kompleksów przyrodniczych o wysokim potencjale środowiskowym. Spośród wszystkich obszarów objętych opracowaniem najmniej przekształconymi antropogenicznie obszarami, a jednocześnie stanowiącymi największą wartość pod względem przyrodniczym i krajobrazowym są obszary objęte istniejącymi formami ochrony przyrody, takimi jak: obszar Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032 i Park Krajobrazowy „Orlich Gniazd”. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu studium na ww. istniejące formy ochrony przyrody zawarto w rozdziale 15 niniejszej prognozy.

Pozostałe obszary gminy położone poza istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody, w rejonach przeznaczonych pod nowe zainwestowanie charakteryzują się większym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Wynika to z faktu, że nowe obszary zabudowy zostały wyznaczone w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy, najczęściej jako ich poszerzenia, albo nowe tereny zabudowy usytuowane wzdłuż istniejących dróg. Obszary te najczęściej nie zawierają elementów o wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy po-

chodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy i użytki zielone. W przypadku kompleksów znajdujących się w granicach terenów zainwestowanych proces dalszego ich zabudowywania nie wpłynie negatywnie na stan różnorodności biologicznej.

Projekt studium zakłada nieznaczny wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Projektowane w studium nowe obszary zabudowy zajmują łącznie powierzchnię 93,1 ha, stąd też można stwierdzić, że ustalony w studium wzrost powierzchni terenów zabudowy nie będzie znacząco oddziaływał na świat roślin i zwierząt.

W projekcie Studium dla wzmocnienia ochrony środowiska przyrodniczego gminy uwzględniono funkcjonowanie w jej obrębie korytarzy ekologicznych. Główną funkcją korytarzy ekologicznych jest funkcja przyrodnicza. Stąd ochrona tych struktur wymaga zapewnienia i utrzymania warunków siedliskowych w ich obrębie oraz drożności na ich przebiegu.

Kompleksy leśne występujące we wschodniej i północnej części gminy stanowią korytarz ekologiczny ssaków drapieżnych D/JURA –N i D/JURA-PILICA i ssaków kopytnych K/LS-LO/LZ. Pomiedzy Huciskiem a Zdowem znajduje się fragment newralgiczny tych korytarzy.

Analizując położenie obszarów zabudowy projektowanych w studium na tle korytarzy ekologicznych można stwierdzić, że zabudowa, której możliwość lokalizacji ustalono w projekcie studium nie jest na tyle intensywna, aby spowodować powstanie barier ekologicznych i ograniczyć możliwości migracyjne zwierząt. W ustaleniach studium nie wyznaczono żadnych nowych terenów zabudowy we fragmencie newralgicznym korytarzy ssaków drapieżnych i kopytnych.

Wyznaczone w studium obszary nowej zabudowy w miejscowościach Morsko i Zdów, stanowią poszerzenia terenów istniejącej zabudowy, na obrzeżach ww. korytarzy. Enklawy zainwestowania na obszarze korytarza nie stanowią istotnych barier, z uwagi na ekstensywność zabudowy głównie zagrodowej, mieszkaniowej i letniskowej.

Lokalizacja zabudowy w tych obszarach nie spowoduje przerwania ciągłości korytarza lub jego zablokowania. Projektowane tereny zabudowy zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. W obszarach objętych opracowaniem na etapie opracowania planu miejscowego będą mogły powstawać nowe drogi lokalne, dojazdowe i wewnętrzne, które będą obsługiwały tereny przeznaczone pod zainwestowanie. Z uwagi na niską intensywność sieci osadniczej drogi te nie powinny stanowić bariery dla przyrody ożywionej. Zachowane w ustaleniach studium obszary otwarte okalające tereny zabudowy będą dalej pełniły funkcję korytarzy ekologicznych.

Doliny rzeczne cieków Białki i rzeki Rak wraz z przylegającymi kompleksami łąk i lasów pełnią funkcję lokalnych ciągów ekologicznych, których osią są cieki. Zabezpieczają one trasy migracji roślin

i zwierząt, a same ciekłe migracje ryb i organizmów wodnych. Rzeki posiadają ogromną wartość przyrodniczą z uwagi na zachowane w ich dolinach cennych typów siedlisk. Każda rzeka tworzy swój własny specyficzny ekosystem, podzielony na odcinki różniące się pod względem charakteru podłoża, szybkości przepływu, krętości, sposobu wykształcenia brzegów – a co za tym idzie i właściwości chemicznej samej wody. Dlatego rzekę zamieszkują określone grupy organizmów wodnych zmieniające się stopniowo wraz z oddalaniem się od jej źródeł. Rzeki są także jedynymi już, w zdominowanym przez człowieka krajobrazie, liniowymi strukturami pochodzenia naturalnego, a jako takie są bezcennymi łącznikami pomiędzy różnymi, izolowanymi fragmentami siedlisk przyrodniczych. Za ich pośrednictwem dokonuje się migracja różnych gatunków roślin i zwierząt. W krajobrazie istnienie „korytarzy ekologicznych” umożliwia przemieszczanie się gatunków pomiędzy poszczególnymi biocentrami w poszukiwaniu nowych siedlisk. Dzięki funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych stan różnorodności biologicznej nie ulega pogorszeniu.

Zgodnie z ustaleniami planu ochrony PKOG dolina Białki znajduje się w Podstrefie IA – obejmującej obszary o wysokich walorach przyrodniczych. W obszarze doliny Białki nie wyznaczano nowych terenów zabudowy, zarówno w celu zapewnienia dostępu do cieków, jak i ochrony funkcjonowania ciągu ekologicznego.

Wyznaczone w studium obszary zieleni w dolinach cieków R3 obejmują tereny zieleni stanowiącej obudowę biologiczną tworzoną przez zieleń łągową, zarośla, trwałe użytki zielone z zadrzewieniami i zakrzewieniami, lasy położone w terenach dolin cieków oraz tereny wód.

W ustaleniach studium na całym obszarze gminy dopuszczono:

- zachowanie i przebudowę istniejącej zabudowy,
- lokalizację nowych oraz utrzymanie, przebudowę i rozbudowę istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, zbiorników małej retencji, urządzeń wodnych,
- lokalizację nowych oraz utrzymanie, przebudowę i rozbudowę istniejących ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, tras turystyki pieszej, konnej, rowerowej i narciarstwa biegowego,
- lokalizację nowych oraz utrzymanie, przebudowę i rozbudowę istniejących urządzeń turystycznych bez budynków typu: ławki, wiaty, pola biwakowe, miejsca widokowe, mosty, kładki, parkingi terenowe, itp.,

wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalającą na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.

Uwzględnienie sieci korytarzy ekologicznych z określeniem działań ochronnych pozwoli zachować najcenniejsze struktury przyrodnicze w obszarze gminy.

Do studium wprowadzono również inne ustalenia istotne z punktu widzenia potrzeb ochrony przyrody:

- zachowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, niezbędnych dla utrzymania ciągłości przestrzennej obszarów biologicznie czynnych,
- zachowanie naturalnego zróżnicowania występujących ekosystemów: łąkowych, przywodnych, wodnych i leśnych,
- zachowanie wartości środowiska przyrodniczego, utrzymanie funkcji korytarza ekologicznego, a także utrzymanie i kształtowanie walorów krajobrazowych terenów stanowiących korytarze ekologiczne (doliny cieków i lasy),
- zachowanie i uzupełnienie obudowy biologicznej tworzonej przez zespoły leśne, zieleń łągową, zarośla oraz trwałe użytki zielone z zadrzewieniami i zakrzewieniami położonymi w terenach dolin cieków,
- zachowanie istniejących oraz możliwość uzupełnień enklaw zadrzewień i zakrzewień śródpolnych jako łączników ekologicznych systemu przyrodniczego gminy,
- zachowanie w naturalnym stanie (bez zadrzewiania) torfowisk, mokradeł i oczek wodnych,

Przestrzeganie ww. ustaleń studium zapobiegnie wystąpieniu ewentualnych negatywnych oddziaływań na florę i faunę terenu.

14.11 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

14.12 Wpływ na zdrowie ludzi.

Oddziaływanie na zdrowie ludzi związane jest głównie z narażeniem na:

- promieniowanie elektromagnetyczne sieci energetycznych i instalacji,
- hałas,
- emisję pyłów i gazów do powietrza,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.

W obszarze objętym opracowaniem nie przewiduje się lokalizacji sieci i obiektów elektroenergetycznych stanowiących istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Narażenie na uciążliwości związane z hałasem zostały opisane w rozdziale 12.5, natomiast kwestie związane z emisją gazów i pyłów do powietrza przedstawiono w rozdziale 12.1 powyżej.

Nie przewiduje się, aby sposób zagospodarowania wynikający z ustaleń studium mógłby powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub podziemnych. Więcej informacji opisano w rozdziale 12.2.

Dla cieków znajdujących się na terenie gminy nie sporządzono map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz studium ochrony przeciwpowodziowej. Zgodnie z ustawą Prawo wodne przedmiotowe tereny nie są definiowane jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią i nie obowiązują na nich ograniczenia wynikające z ww. ustawy.

Na analizowanym terenie nie ma stref zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się więc negatywnego oddziaływania na bezpieczeństwo i zdrowie ludzi pod tym względem.

Ocenia się, że zmiany proponowane w nowym dokumencie studium nie będą miały negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

15. Ocena skutków realizacji ustaleń studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Projekt studium zawiera wskazanie w odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody, o obowiązku dla tych obszarów ustaleń zawartych w odrębnych aktach prawnych, które są dokumentami nadrzędnymi w stosunku do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w tych dokumentach powinny być uwzględniane w aktach prawa miejscowego.

Na terenie gminy Włodowice występuje specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240032. Obszar zajmuje powierzchnię 1391.16 ha, przy czym na obszarze gminy Włodowice znajdują się fragmenty tego obszaru o powierzchni łącznej ok. 208,3 ha.

Jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zgodnie z Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2015/69 z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

O wartościach przyrodniczych tego obszaru decydują przede wszystkim typy siedlisk przyrodniczych ważnych dla Europy (z Zał. I Dyr. Siedliskowej):

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- 5130 – formacje z jałowcem pospolitym *Juniperus communis* na wrzosowiskach lub na wapiennych murawach
- 6210 - murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków,
- 8210 – wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*
- 8310 – jaskinie niedostępne do zwiedzania
- 9130 – Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* – Fagenion , *Galio odorati*-Fagenion)
- 9150 – Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero*-Fagenion)

Do głównych zagrożeń obszaru należą:

dla muraw kserotermicznych:

- zaniechanie wypasu, które uruchamia naturalną sukcesję.
- duży ruch turystyczny powodujący ich intensywne wydeptywanie, szczególnie w miejscach łatwo dostępnych.

dla zarośli jałowca:

- zaniechanie wypasu,
- nadmierne ocienienie prowadzi do stopniowego zamierania jałowców.

dla zbiorowisk muraw naskalnych oraz zbiorowisk paproci szczelinowych:

- wspinaczka skałkowa.

dla zachowania siedliska ciepłolubnej buczyny storczykowe:

- niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna (zbyt silne zwarcie drzewostanu eliminujące rośliny typowe dla ciepłolubnej buczyny, jak i jego zbytne rozrzedzenie sprzyjające wnikaniu obcych gatunków, rębnia wielkopowierzchniowa, protegowanie sosny na siedlisku buczyny).

Projektowane zagospodarowanie obszarów gminy Włodowice określone w studium nie będą źródłem ww. zagrożeń dla ostoi. W granicach obszaru Natura 2000 wyznaczono nowy obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej M1. Obszar ten znajduje się w miejscowości Morsko, jest uzupełnieniem istniejących terenów zabudowy zlokalizowanych w sąsiedztwie ul. Zamkowej.

Zgodnie z planem ochrony PKOG obszar ten znajduje się w Podstrefie IIB obejmującej obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych (rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru). W Podstrefie tej dopuszcza się realizację nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji

lokalnej.

Z uwagi na fakt, że obszar Natura 2000 Ostoja Kroczycka to również obszar atrakcyjny turystycznie do studium wprowadzono ustalenia mające na celu ochronę tych terenów przed niezorganizowaną działalnością turystyczną poprzez:

- lokalizację nowych oraz utrzymanie, przebudowę i rozbudowę istniejących ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych, tras turystyki pieszej, konnej, rowerowej i narciarstwa biegowego,
 - lokalizację nowych oraz utrzymanie, przebudowę i rozbudowę istniejących urządzeń turystycznych bez budynków typu: ławki, wiaty, pola biwakowe, miejsca widokowe, postępy, kładki, parkingi terenowe, itp.,
- wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.

Cały obszar gminy za wyjątkiem miejscowości Rudniki oraz fragmentów obszaru miejscowości Skalka znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” i jego otuliny.

Park został utworzony na mocy Uchwały nr III/11/80 Woj. Rady Narodowej w Katowicach z 20 czerwca 1980 r. oraz Rozp.17/95 Woj. Katowickiego z 1 lutego 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 3/95), Uchwała Woj. Rady Narodowej w Częstochowie z 17 czerwca 1982 r. nr XVI/70/82 oraz rozporządzenie nr 15/98 Woj. Częstochowskiego z 22 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Częstochowskiego nr 10 poz. 74 zmiana 1998 nr. 20 poz. 220).

Aktualnym aktem prawnym określającym m.in. zasady gospodarowania na terenie parku jest Rozporządzenie Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – 51/1423.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na obszarze Parku obowiązują zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627, z późn. zm.);
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb, oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwoświszkowym, lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Dla Parku został także ustanowiony plan ochrony, przyjęty Uchwałą nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajo-
brazowego „Orlich Gniazd” (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 25 marca 2014 r. poz. 1763).

W poniższej tabeli zestawiono ustalenia studium dotyczące wyznaczonych obszarów zabudowy z ustaleniami planu ochrony dla poszczególnych podstref.

Nazwa podstrefy	Ustalenia planu ochrony	Ustalenia studium
Podstrefa IA - obszary o wysokich walorach przyrodniczych	<p>Stanowią go tereny o częściowej naturalności procesów przyrodniczych oraz występowania gatunków objętych ochroną prawną.</p> <p>W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Podstrefie IA w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa:</p> <p>1) Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p>	<p>W ustaleniach studium wyznaczono:</p> <p>5 obszarów M5 w Zdowie,</p> <p>1 obszar US3 w Zdowie</p> <p>1 obszar U2 w Zdowie</p> <p>Obszary M5 wyznaczone w studium to obszary zagrodowe w granicach PKOG. W obszarach tych podstawowym kierunkiem rozwoju jest zabudowa zagrodowa i zabudowa agroturystyczna.</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

<p>a) zachowawczą ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,</p> <p>b) określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy,</p> <p>c) utrzymanie i odtwarzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,</p> <p>2) Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <p>a) dopuszczających budowę i rozbudowę obiektów kubaturowych,</p> <p>b) dopuszczających realizowanie zabudowy zagrodowej poza działkami siedliskowymi wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w momencie wejścia w życie Planu,</p> <p>c) dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny leśne i zespoły skałkowe,</p> <p>d) związanych z lokalizowaniem nowych dróg publicznych (z zastrzeżeniem pkt. i, j),</p> <p>e) związanych z lokalizowaniem obiektów obsługi ruchu turystycznego,</p> <p>f) związanych z lokalizowaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych (związanych z aktywnym wypoczynkiem),</p> <p>g) związanych z lokalizowaniem parkingów,</p> <p>h) związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązujących do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej,</p> <p>i) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym z wyłączeniem inwestycji liniowych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą,</p> <p>j) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których istnieją możliwości lokalizacyjne poza Podstrefą,</p> <p>k) dopuszczających zalesianie łąk, pól i nieużytków poza granicą rolno – leśną,</p> <p>l) dopuszczających wydobywanie kopalin,</p> <p>ł) dopuszczających organizowanie imprez masowych,</p> <p>m) związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów,</p> <p>n) dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych.</p> <p>3) Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących:</p> <p>a) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementy, dla</p>	<p>Możliwa jest też uzupełniająca lokalizacja terenów sportu i rekreacji bez zabudowy.</p> <p>Obszar US3 wyznaczony w studium to obszar o funkcji sportowo-rekreacyjnej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują tereny sportu i rekreacji, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. Obszarami tymi objęte są tereny atrakcyjne krajobrazowo. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy. W obszarze tym dopuszcza się uzupełniająco pozostawienie terenów rolniczych i leśnych w aktualnym użytkowaniu.</p> <p>Obszar U2 wyznaczony w studium to obszar o funkcji usługowej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują istniejącą zabudowę usługową, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>Ustalenia studium są zgodne z planem ochrony</p>
--	---

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	<p>których nie istnieją możliwości lokalizacji poza Podstrefą,</p> <p>b) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą,</p> <p>c) lokalizację ekstensywnego zagospodarowania rekreacyjno - turystycznego niezagrożające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych, takiego jak: ścieżki spacerowe, rowerowe, hippiczne, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, punkty widokowe, postojowe itp.</p> <p>d) realizację zabudowy zagrodowej na działkach siedliskowych wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w momencie wejścia w życie Planu.</p>	
<p>Podstrefa IB - obszary atrakcyjne turystycznie - rejon nagromadzenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych charakterystycznych dla obszaru Parku</p>	<p>stanowią go tereny o częściowej naturalności procesów przyrodniczych oraz występowania gatunków objętych ochroną prawną.</p> <p>W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Podstrefie IB w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa:</p> <p>1) Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p> <p>a) ochronę walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,</p> <p>b) określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy,</p> <p>c) utrzymanie i odtworzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,</p> <p>2) Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <p>a) dopuszczających budowę obiektów kubaturowych, w tym także zabudowy zagrodowej,</p> <p>b) dopuszczających rozbudowę istniejących obiektów kubaturowych, a także zmiany sposobu użytkowania tych obiektów i ich otoczenia w sposób odbiegający od zasad ochrony przyjętych dla tej Podstrefy,</p> <p>c) dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny rezerwatów, tereny leśne i zespoły skałkowe,</p> <p>d) związanych z lokalizowaniem nowych dróg publicznych (z zastrzeżeniem pkt. j),</p> <p>e) związanych z lokalizowaniem parkingów, z wyłączeniem wskazanych w miejscowych planach</p>	<p>W ustaleniach studium wyznaczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 obszary M6 w Rzędkowicach - 1 obszar M6 w Morsku - 1 obszar IT istniejącej infrastruktury technicznej wodociągowej w Rzędkowicach - obszar U2 w Morsku - teren przeznaczony pod usługi w obowiązującym planie miejscowym. <p>Obszary M6 wyznaczone w studium to obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacji indywidualnej położone w granicach PKOG. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy. W obszarach tych możliwa jest uzupełniająca lokalizacja terenów sportu i rekreacji bez zabudowy.</p> <p>Obszar US3 wyznaczony w studium to obszar o funkcji sportowo-rekreacyjnej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują tereny sportu i rekreacji, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. Obszarami tymi objęte są tereny atrakcyjne krajobrazowo. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy. W obszarze tym dopuszcza się uzupełniająco pozostawienie terenów rolniczych i leśnych w aktualnym użytkowaniu.</p> <p>Obszar U2 wyznaczony w studium to</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	<p>zagospodarowania przestrzennego obrzeży Podstrefy i bezpośredniego sąsiedztwa istniejących dróg publicznych,</p> <p>f) związanych z lokalizowaniem kubaturowych obiektów obsługi ruchu turystycznego,</p> <p>g) związanych z lokalizowaniem obiektów sportowych,</p> <p>h) związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązujących do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej,</p> <p>i) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym,</p> <p>j) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których istnieją możliwości lokalizacyjne poza Podstrefą,</p> <p>k) dopuszczających wydobywanie kopalin,</p> <p>l) dopuszczających organizowanie imprez masowych</p> <p>m) związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów,</p> <p>n) dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych.</p> <p>3) Dopuszcza stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, punkty widokowe, postojowe, kosze na śmieci itp.,</p>	<p>obszar o funkcji usługowej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują istniejącą zabudowę usługową, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>Ustalenia studium są zgodne z planem ochrony .</p>
<p>Podstrefa IIA - obszary o wysokich walorach krajo-brazowych</p>	<p>stanowią go tereny w przeszłości kształtowane przez człowieka, o harmonijnej kompozycji agrocenoz, obszarów leśnych, zadrzewionych oraz zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, w których obecnie, w wyniku zaniechania działalności rolniczej, zachodzą wzmożone procesy sukcesji wtórnej.</p> <p>W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Podstrefie IIA w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa:</p> <p>1) Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidujących:</p>	<p>W ustaleniach studium wyznaczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 obszary M5 w Hucisku - 2 obszary M5 w Zdowie - 4 obszary M5 w Morsku - 2 obszary M5 w Parkoszowicach - 1 obszar IT istniejącej infrastruktury technicznej wodociągowej i telekomunikacyjnej w Hucisku - 1 obszar IT istniejącej infrastruktury technicznej telekomunikacyjnej w Zdowie - 1 obszar US3 w Zdowie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

<p>a) ochronę walorów krajobrazowych i kulturowych,</p> <p>b) określenie terenów rolnych z zakazem zabudowy,</p> <p>c) utrzymanie i odtworzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,</p> <p>d) realizację nowego budownictwa zagrodowego na nowych działkach siedliskowych w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej - zapewniając zachowanie jego charakterystycznych cech związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachami dwuspadowymi symetrycznymi i wielospadowymi z kalenicą, z ewentualnymi naczółkami i przyczółkami, minimalnym wysięgu okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową, nie mniejszym niż 60 cm, jednorodnymi formami dachu w całym budynku (nad gankami i przybudówkami), pokryciem - dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi. Lukarnami o jednakowym kącie nachylenia, takim samym jak głównych połaci, dachami lukarn występującymi na jednej połaci dachowej niełączącymi się. - preferowanym wydłużonym, prostokątnym rzutem poziomym budynku, z ewentualnymi gankami i podcieniami, - wyraźnie zaakcentowanymi poziomami okapu i cokołu (np.: poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur) a także odcięciem dachu na linii okapu od ściany szczytowej. - kolorystyką obiektów kubaturowych zachowującą ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość, czarny), elewacjami zharmonizowanymi z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyką kominów i innych elementów na dachu stonowaną z kolorystyką dachu. <p>e) realizację nowego budownictwa mieszkalnego w obrębie istniejącej działki siedliskowej w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej - zapewniając zachowanie wymienionych w pkt. d) charakterystycznych cech oraz niżej wymienionych tradycyjnych rozwiązań polegających na zastosowaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachów dwuspadowych symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, - maksymalną wysokość budynku: do 12 m, licząc od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do kalenicy dachu, - horyzontalnego kształtu bryły budynku – szerokość traktu określającego maksymalną dopuszczalną rozpiętość dachu mierzoną po zewnętrznych krawędziach ścian max. 9,5 m, 	<p>Obszary M5 wyznaczone w studium to obszary zagrodowe w granicach PKOG. W obszarach tych podstawowym kierunkiem rozwoju jest zabudowa zagrodowa i zabudowa agroturystyczna. Możliwa jest też uzupełniająca lokalizacja terenów sportu i rekreacji bez zabudowy.</p> <p>Obszar U2 wyznaczony w studium to obszar o funkcji usługowej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują istniejącą zabudowę usługową, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>Obszar US3 wyznaczony w studium to obszar o funkcji sportowo-rekreacyjnej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują tereny sportu i rekreacji, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. Obszarami tymi objęte są tereny atrakcyjne krajobrazowo. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy. W obszarze tym dopuszcza się uzupełniająco pozostawienie terenów rolniczych i leśnych w aktualnym użytkowaniu.</p> <p style="text-align: center;">Ustalenia studium są zgodne z planem ochrony</p>
--	--

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	<p>- powierzchni biologicznie czynnej: dla działki o powierzchni do 1000 m² - min 45 % powierzchni całkowitej; dla działki o powierzchni powyżej 1000 m² - min. 60 % powierzchni całkowitej,</p> <p>f) dla istniejących w obrębie działki siedliskowej obiektów kubaturowych mieszkalnych przeznaczonych do rozbudowy i nadbudowy – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych wymienionych w pkt. e) oraz:</p> <p>- dachów dwuspadowych symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni,</p> <p>- maksymalną wysokość budynku: do 12 m, licząc od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do kalenicy dachu,</p> <p>- horyzontalnego kształtu bryły budynku,</p> <p>g) w nowym budownictwie gospodarczym i gospodarczo - garażowym – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych takich jak:</p> <p>- dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni, min. wysięg okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową nie mniejszym niż 60 cm, pokryciu dachu - dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi, - wysokość budynku - równa jednej kondygnacji,</p> <p>- kształt bryły - preferowany horyzontalny,</p> <p>- rzut poziomy - preferowany prostokątny,</p> <p>- kolorystyka - zapewniająca ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość - czarne), elewacje zharmonizowane z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyka kominów i innych elementów na dachu stonowana z kolorystyką dachu.</p> <p>2) Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <p>a) dopuszczających budowę i rozbudowę kubaturowych obiektów budowlanych (z zastrzeżeniem pkt. c),</p> <p>b) dopuszczających prowadzenie linii napowietrznych energetycznych i telekomunikacyjnych przez tereny rezerwatów, tereny leśne i zespoły skalne,</p> <p>c) dopuszczających realizowanie zabudowy zagrodowej poza działkami siedliskowymi wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,</p> <p>d) związanych z lokalizowaniem obiektów stanowiących dominantę oraz obiektów nie nawiązują-</p>	
--	--	--

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

	<p>cych do tradycji lokalnych i cech charakterystycznych dla zabudowy miejscowej,</p> <p>e) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, z wyjątkiem liniowych inwestycji infrastrukturalnych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą,</p> <p>f) dopuszczających wydobywanie kopalin,</p> <p>g) związanych z lokalizowaniem miejsc składowania i unieszkodliwiania odpadów,</p> <p>h) dopuszczających zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych (z zastrzeżeniem pkt 3. lit. i)</p> <p>3) Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących:</p> <p>a) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym lub ich elementów, dla których nie istnieją możliwości lokalizacji poza Podstrefą,</p> <p>b) lokalizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą,</p> <p>c) lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego, takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, motorowej, hippicznej, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, kosze na śmieci itp.,</p> <p>d) lokalizację inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu lokalnym,</p> <p>e) organizowanie imprez masowych,</p> <p>f) zakładanie stawów i hodowlę ryb,</p> <p>g) realizację zabudowy zagrodowej na działkach siedliskowych wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,</p> <p>h) zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne niezagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych.</p> <p>i) zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne zagrażające właściwemu stanowi gatunków i siedlisk przyrodniczych, jeśli nie ma możliwości ich zlokalizowania poza Podstrefą, a interes społeczny przemawia za ich realizacją, jednocześnie w rozwiązaniach planistycznych przewidziano działania kompensacyjne.</p>	
<p>Podstrefa IIB - obszary o pośrednich wartościach</p>	<p>stanowią go tereny przekształcone w wyniku działalności człowieka, o chaotycznym występowaniu</p>	<p>W ustaleniach studium wyznaczono:</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

<p>przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru</p>	<p>agrocenoz, obszarów leśnych, zadrzewionych, o rozproszonej zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej.</p> <p>W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Podstrefie IIB w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planie zagospodarowania przestrzennego województwa:</p> <p>1) Nakazuje się stosowanie rozwiązań planistycznych przewidyjących:</p> <p>a) realizację nowego budownictwa mieszkalnego, zagrodowego, letniskowego oraz rekreacyjnego w sposób nawiązujący do tradycji lokalnej: zapewniając zachowanie jego charakterystycznych cech określonych odpowiednio w ust. 5 pkt. 1 lit. d i e,</p> <p>b) dla istniejących obiektów kubaturowych mieszkalnych, rekreacyjnych i letniskowych przeznaczonych do rozbudowy i nadbudowy – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych określonych w podpunkcie a),</p> <p>c) w nowym budownictwie użyteczności publicznej (np. kościoły, szkoły, sklepy, hotele itp.) – zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych wymienionych w podpunkcie a) oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachów dwuspadowych, symetrycznych i wielospadowych z kalenicą, o kącie nachylenia połąci 10-45 stopni, - wysokości budynku harmonijnie wkomponowanej w teren, - horyzontalnego kształtu bryły <p>d) w nowym budownictwie gospodarczym i gospodarczo - garażowym zapewnienie zachowania tradycji lokalnej i cech charakterystycznych takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachy o kącie nachylenia połąci 30-45 stopni, minimalny wysięg okapu i wiatrownic poza ścianę szczytową nie może być mniejszy niż 60 cm, pokrycie dachu: dachówką lub materiałami dachówkopodobnymi. - wysokość budynku – równej jednej kondygnacji, - horyzontalny kształt bryły, - prostokątny rzut poziomy, - kolorystyka - zapewniająca ciemne barwy dachu (brąz, czerwień, szarość, czarny), elewacje zharmonizowane z dachem i z zastosowaniem naturalnych faktur (zwłaszcza drewnianych, kamiennych, murowanych), kolorystyka kominów i innych elementów na dachu stonowana z kolorystyką dachu. 	<ul style="list-style-type: none"> - obszary M1, P, U1 w Górze Włodowskiej - obszary M1, U1 we Włodowicach - obszary M1, IT w Parkoszowicach - obszary M1, US1, U1, U2 w Morsku - obszary M1, U1, IT w Rzędkowicach - obszary M1, M4, U1, US2, IT w Hucisku - obszary M1, M3, U1, US1, US2, US3, ZC w Zdowie - obszar M2 we Włodowicach i Rzędkowicach <p>Obszary M1 wyznaczone w studium to obszary z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obszary te obejmują tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tworzące największą obszarowo grupę terenów zabudowy w gminie. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jest podstawowym kierunkiem rozwoju tych obszarów. Uzupełniająco w obszarach tych może być lokalizowana nieuciążliwa zabudowa usługowa, nieuciążliwa produkcja i rzemiosło, zabudowa zagrodowa, agroturystyczna, rekreacji indywidualnej oraz tereny i obiekty sportu i rekreacji.</p> <p>Obszary M2 wyznaczone w studium to obszary mieszkaniowo-usługowe. Obszary obejmują tereny centralnych części miejscowości przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę mieszkaniowo-usługową. W obszarach tych możliwa jest realizacja zabudowy usługowej, nieuciążliwej produkcji i rzemiosła oraz terenów i obiektów sportu i rekreacji jako funkcji uzupełniającej. W obszarach tych zachowuje się z możliwością przekształceń istniejącą zabudowę zagrodową, mieszkaniową wielorodzinną i rekreacji indywidualnej.</p> <p>Obszary M3 wyznaczone w studium to obszary z przewagą zabudowy zagrodowej. Obszary obejmują zabudowę związaną z funkcją rolniczą, w tym zabudowę zagrodową, agroturystyczną oraz związaną z obsługą produkcji rolniczej. W obszarach tych możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nieuciążliwej usługowej, nieuciążliwej produkcji i rzemiosła oraz terenów i obiektów sportu i rekreacji jako funkcji uzupełniającej. W obszarach</p>
--	---	---

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

<p>2) Zakazuje się stosowania rozwiązań planistycznych:</p> <p>a) dopuszczających realizowanie zabudowy mieszkaniowej w sposób rozproszony,</p> <p>b) związanych z lokalizowaniem inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym z wyłączeniem inwestycji liniowych, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza podstrefą,</p> <p>c) dopuszczających wydobycie kopalin na powierzchni powyżej 2 ha lub w ilości przekraczającej 20.000 m³ /rok.</p> <p>3) Dopuszcza stosowanie innych rozwiązań planistycznych, niż określone w pkt 1 i 2, w szczególności przewidujących:</p> <p>a) lokalizację urządzeń obsługi ruchu turystycznego takich jak np.: szlaki turystyki pieszej i rowerowej, motorowej, hippicznej, stałe miejsca ogniskowe, trasy wspinaczkowe oraz ściany wspinaczkowe, ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, punkty widokowe i postojowe itp.,</p> <p>b) lokalizację parkingów,</p> <p>c) lokalizację obiektów obsługi ruchu turystycznego (kubaturowych) i obiektów sportowych,</p> <p>d) inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu lokalnym,</p> <p>e) liniowe inwestycje infrastrukturalne o znaczeniu ponadlokalnym, których z przyczyn technicznych nie można realizować poza Podstrefą,</p> <p>f) realizację inwestycji związanych z rolnictwem: gospodarstwa rolne, usługi, przetwórstwo, produkcja na rzecz rolnictwa itp.,</p> <p>g) realizację budownictwa mieszkaniowego,</p> <p>h) realizację zabudowy letniskowej i rekreacyjnej,</p> <p>i) wydobycie kopalin na powierzchni do 2 ha i w ilości nie przekraczającej 20.000 m³ /rok,</p> <p>j) organizowanie imprez masowych</p>	<p>tych zachowuje się z możliwością przekształceń istniejącą zabudowę rekreacji indywidualnej.</p> <p>Obszary M4 wyznaczone w studium to obszary mieszkaniowo – rekreacyjne. Obszary te obejmują zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacji indywidualnej. W obszarach tych możliwa jest uzupełniająca lokalizacja zabudowy usługowej nieuciążliwej oraz terenów i obiektów sportu i rekreacji. Zachowuje się z możliwością przekształceń istniejącą zabudowę zagrodową.</p> <p>Obszary U1 wyznaczone w studium to obszary usługowe. Obszary te obejmują tereny istniejącej i projektowanej zabudowy usługowej. Tereny te obejmują przede wszystkim budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego. W obszarach tych uzupełniająco może być lokalizowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, nieuciążliwa produkcja i rzemiosło oraz tereny sportu i rekreacji.</p> <p>Obszar U2 wyznaczony w studium to obszar o funkcji usługowej z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują istniejącą zabudowę usługową, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>Obszar US1 wyznaczony w studium to obszar sportowo-rekreacyjny. Obszary obejmują istniejące i projektowane obiekty o funkcji sportowej i rekreacyjnej, wraz z towarzyszącą zabudową usługową i mieszkalno-usługową. W obszarach tych zachowuje się istniejącą zabudowę z możliwością przekształceń na zabudowę mieszkaniową jednorodziną.</p> <p>Obszar US2 wyznaczony w studium to obszar sportowo-rekreacyjny o niskiej intensywności zabudowy. Obszary te obejmują istniejące i projektowane tereny i obiekty sportu i rekreacji, w tym pola biwakowe, trasy narciarskie, parkingi obsługujące ruch turystyczny, tereny wypoczynku nadwodnego. W obszarach tych zabudowa usługowa może być realizowana uzupełniająco, dopuszcza się też zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością przekształceń.</p> <p>Obszar US3 wyznaczony w studium to obszar o funkcji sportowo-rekreacyjnej</p>
--	---

		<p>z zakazem zabudowy w granicach PKOG. Obszary obejmują tereny sportu i rekreacji, bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy. Obszarami tymi objęte są tereny atrakcyjne krajobrazowo. W obszarach tych nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy oraz rozbudowy i nadbudowy zabudowy istniejącej. W obszarze tym dopuszcza się zachowanie, przebudowę i odbudowę istniejącej zabudowy. W obszarze tym dopuszcza się uzupełniająco pozostawienie terenów rolniczych i leśnych w aktualnym użytkowaniu.</p> <p>Obszary IT wyznaczone w studium obejmują obszary infrastruktury technicznej, w których dopuszczona jest możliwość lokalizacji urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej.</p> <p>Obszar ZC wyznaczony w studium obejmuje obszar istniejącego cmentarza.</p> <p>Obszar P wyznaczony w studium to obszar produkcyjno-usługowy to istniejący, zabudowany teren przemysłowy.</p> <p>Ustalenia studium są zgodne z planem ochrony</p>
--	--	---

Na podstawie powyższego zestawienia można prognozować, że realizacja ustaleń studium w obszarach objętych opracowaniem nie będzie stanowiła przeszkody dla realizacji działań ochronnych w poszczególnych podstrefach Parku wyznaczonych w planie ochrony.

Realizacja ustaleń studium nie będzie też związana z:

- umyślnym zabijaniem dziko występujących zwierząt, niszczeniem ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry,
- likwidowaniem i niszczeniem zadrzewień śródpolnych,
- pozyskiwaniem dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
- wykonywaniem prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- dokonywaniem zmian stosunków wodnych,
- likwidowaniem, zasypywaniem i przekształcaniem zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnołotnych;

- wylewaniem gnojowicy, prowadzeniem chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywaniem otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.

Ww. ograniczenia obowiązują na terenie parku krajobrazowego, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” – 51/1423. Zmiany, które zostały wprowadzone do studium w stosunku do obecnego sposobu użytkowania terenu nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, obowiązujących w granicach Parku Krajobrazowego.

Ustalenia projektu studium dla obszaru objętego opracowaniem nie będą miały wpływu na zachowanie ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Projekt studium nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę obszarów chronionych, w tym zarówno na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, jak również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 14 i omówione w poszczególnych podrozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 oraz na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszary objęte opracowaniem nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będą:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

16. Ocena określonych w projekcie studium warunków zago-

spodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie studium.

17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt studium był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Funkcje, które zostały przypisane w studium poszczególnym obszarom stanowią kontynuację dotychczasowej tendencji zagospodarowania terenów gminy. Biorąc pod uwagę niewiele ponad 1% - towy w skali gminy wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę, można stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń studium nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem studium.

Najważniejszymi dokumentami powiązаныmi z projektem studium mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty uchwałą nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21.06.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68 z

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

27 lipca 2004 r., poz. 2049) wraz ze Zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjętą uchwałą nr III/56/1/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22.09.2010 (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 237 z 22 września 2010 r., poz. 3534),

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, przyjęty uchwałą nr IV/6/2/201 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14.03.2011r.,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014, przyjęty Uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku Sejmiku Województwa Śląskiego,
- Strategia rozwoju Powiatu Zawierciańskiego na lata 2011-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego na lata 2012-2015”.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. Wśród opracowań szczebla regionalnego i lokalnego są:

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, przyjęty uchwałą nr IV/6/2/201 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14.03.2011r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego na lata 2012-2015”.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2018 r.

- Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł
- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania
- Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów
- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa śląskiego i środowiska poprzez

obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego na lata 2012-2015” został określony nadrzędny cel polityki ekologicznej powiatu zawierciańskiego: „Rozwój gospodarczy Powiatu przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego”. Określone zostały też cele długookresowe do 2019 r.:

- Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł
- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych
- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi Powiatu oraz zapobieganie skutkom wzbrań powodziowych
- Zachowanie różnorodności biologicznej oraz georóżnorodności
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej
- Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi
- Racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych
- Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów
- Ochrona mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym
- Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów.

Zapisy projektu studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także regionalnym w tym w szczególności cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

W projekcie studium realizowana jest zasada zrównoważonego rozwoju. Projektowane kierunki zagospodarowania terenów gminy zapewniają m.in. racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem zasad jego ochrony.

19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń studium.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i obowiązujących planów miejscowych, zgodnych ze studium.

Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planach miejscowych zgodnych ze studium, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium i planów miejscowych sporządzonych zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych rozwiązań planistycznych wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, wód podziemnych i zagrożeń akustycznych.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie

infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,
- liczby wydawanych pozwoleń na budowę z funkcjonalnym rozróżnieniem przeznaczenia obiektów.

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Włodowice, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji studium.

20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją studium.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równolegle z pracami nad projektem studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem studium.

W projekcie studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów

w tekście projektu studium, takich jak np. ograniczenie powierzchni projektowanych terenów zabudowy w rejonach w których wskazano na występowanie cennych siedlisk przyrodniczych lub walory krajobrazowe.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 14 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem określającym planowane działania zmierzające do uporządkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice. Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, nie wykazuje zadań inwestycyjnych, dla których byłyby możliwe jednoznaczne określenie skutków na środowisko, dlatego też trudno jest wyznaczać rozwiązania kompensujące straty środowiskowe. Konkretyzacja ustaleń studium nastąpi na etapie sporządzania planu miejscowego. Oceniając wpływ realizacji ustaleń studium na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej miały niewielką skalę oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

Studium zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całości gminy pozwalającą osiągnąć efekt synergii. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych kwestionowałoby całość wizji rozwoju obszaru gminy.

Na etapie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie studium, w tym np.:

- dla obszarów, dla których w ustaleniach projektu studium przyjęto przeznaczenie pod zabudowę rozwiązaniem alternatywnym może być pozostawienie tych obszarów w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu.
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych stref i

typów zabudowy takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych, wysokość i intensywność zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowej zabudowy w otoczenie i krajobraz.

- rozważano nie dopuszczenie możliwości lokalizacji systemów fotowoltaicznych. Wariant ten oznaczałby również rezygnację z korzystnych ekonomicznie dostaw energii odnawialnej. Obecne i wzrastające potrzeby energetyczne wymagają zwiększonej produkcji i dostaw energii elektrycznej, w tym głównie „czystej”. W przypadku jej braku trzeba będzie ją uzupełnić konwencjonalną energią, wyprodukowaną poprzez spalanie paliw kopalnych w innych elektrowniach ciepłych, co będzie związane z większym obciążeniem środowiska.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.